

Lokalny Planu Rozwoju Usług Społecznych
i Deinstytucjonalizacji w Gminie Lubartów
na lata 2026 – 2030

Spis treści

WSTĘP	3
1. SPECYFIKA GMINY LUBARTÓW.....	6
1.1 STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	6
1.2 DEMOGRAFIA	8
1.3 RYNEK PRACY I BEZROBOCIE	16
2. WNIOSKI Z DIAGNOZY POTRZEB	19
2.1 RODZINY Z DZIEĆMI	24
2.1.1 Aktualny stan realizacji usług dla rodzin z dziećmi.....	26
2.1.2 Potrzeby i wyzwania	31
2.2 OSOBY STARSZE I CHORE	32
2.2.1 Aktualny stan realizacji usług dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (starszych i chorych).....	33
2.2.2 Potrzeby i wyzwania	36
2.3 OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ.....	37
2.3.1 Aktualny stan realizacji usług dla osób z niepełnosprawnościami.....	38
2.3.2 Potrzeby i wyzwania	42
2.4 OSOBY W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO	43
2.4.1 Aktualny stan realizacji usług dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	45
2.4.2 Potrzeby i wyzwania	48
2.5 OSOBY W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI	49
2.5.1 Aktualny stan realizacji usług dla osób w kryzysie bezdomności.....	52
2.5.2 Potrzeby i wyzwania	53
3. PLANOWANE CELE I DZIAŁANIA	56
3.1 RODZINY Z DZIEĆMI	56
3.2 OSOBY STARSZE I CHORE	57
3.3 OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	58
3.4 OSOBY W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO	59
3.5 OSOBY W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI	60
4. ZAŁOŻENIA FINANSOWE REALIZACJI PLANU	61
5. POTENCJAŁ INSTYTUCJI I PODMIOTÓW DO REALIZACJI DZIAŁAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU	61
5.1 POTENCJAŁ INSTYTUCJI SAMORZĄDOWYCH	61
5.2 POTENCJAŁ PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ I INNYCH	65
6. MONITORING	72

Wstęp

Przedmiot polityki społecznej ulega nieustannej transformacji, jest dzisiaj ściśle związany zarówno z materialną sferą bytu, jak i w coraz większym stopniu ze sferą psychospołeczną. Współczesny rozwój polityki społecznej koncentruje się na wielowymiarowych usługach społecznych, odpowiadających na potrzeby nie tylko jednostek, lecz także większych zbiorowości, uwzględnia styl życia i indywidualne wybory ludzi.

Aktualne tendencje w zakresie rozwoju pomocy społecznej koncentrują się wokół **deinstytucjonalizacji** oraz rozwoju katalogu tzw. usług społecznych. **Usługi społeczne** to niematerialne działania na rzecz osób, rodzin i lokalnych społeczności, mające na celu poprawę jakości życia oraz zaspokajanie ich aktualnych potrzeb. Są one kluczowe dla integracji społecznej, przeciwdziałania nierównościom i rozwoju potencjału wspólnoty. Usługi społeczne oznaczają działania m.in. z zakresu: polityki prorodzinnej i wspierania rodziny, pomocy społecznej, wspierania osób z niepełnosprawnościami, edukacji, ochrony zdrowia, kultury, pobudzania aktywności obywatelskiej – podejmowane przez gminę w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Usługi społeczne to szerokie pojęcie, często utożsamiane z usługami publicznymi o charakterze socjalnym, nastawione na lokalne potrzeby, mają charakter niematerialny i są świadczone bezpośrednio na rzecz mieszkańców.

W 2022 roku przyjęty został na szczeblu centralnym dokument programowy, określający kierunki w zakresie rozwoju polityki społecznej i zadania pomocy społecznej w Polsce – „Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035r.)”. Zawarte w nim wskazania koncentrują się właśnie na rozwoju usług i ich deinstytucjonalizacji – podkreśla się tu konieczność organizacji usług społecznych, dających możliwość jak najszerszego wsparcia osób niesamodzielnych, borykających się z różnymi problemami i przeciwnościami, wymagających wsparcia, celem stworzenia im możliwości jak najdłuższego, jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania w środowisku zamieszkania. Deinstytucjonalizacja i rozwój usług społecznych wprowadza nieco odmienną perspektywę w polityce społecznej i inaczej umiejscawia pomoc społeczną w jej obszarze, podkreślając jej służebny charakter, konieczność wzmacniania sprawczości samych zainteresowanych oraz działania zgodnie z zasadą pomocniczości. Instytucje

udzielające pomocy nie mają już kojarzyć się z biedą i patologią, ale powinny być jednostkami aktywnie wychodzącymi naprzeciw potrzebom mieszkańców gminy bez względu na ich dochód i inne uwarunkowania.

Warto w tym miejscu podkreślić szczególny związek polityki społecznej, rozwoju usług społecznych z ekonomią. W tym zakresie mówi się często o istnieniu swoistego „sprzężenia zwrotnego” pomiędzy ekonomią-polityką społeczną, gospodarką-warunkami życia, wysokim poziomem rozwoju i dochodów, a środkami na programy socjalne. Związek polityki społecznej z ekonomią identyfikowany jest w dwóch kategoriach, jako źródło i jako efekt: w krótszej perspektywie polityka społeczna postrzegana jest w kategoriach bezpośredniej implikacji ekonomicznych możliwości państwa, jednak w perspektywie dłuższej – jako stymulator i determinanta rozwoju gospodarczego. Koszty ponoszone w różnych sferach polityki społecznej państwa, zwłaszcza w zakresie rozwoju usług społecznych, są więc **inwestycją na przyszłość dla jego obywateli**. Równie ważny jest prawny aspekt polityki społecznej, który wynika z realizacji tzw. triady praw obywatelskich, gwarantowanych w nowoczesnych państwach demokratycznych, są to: prawa cywilne (wolności osobiste), prawa polityczne i prawa socjalne (podstawowy standard nowoczesności). Prawa socjalne kumulują w sobie dwa wcześniejsze. Stanowią specyficzne ukoronowanie i kwintesencję dążenia społeczeństw od XVIII wieku do uzyskania praw obywatelskich. Tego typu spojrzenie odwraca perspektywę polityki społecznej – na mającą wychodzić naprzeciw prawom i dążeniom ludzi, umożliwiającą rozwój oraz równy i sprawiedliwy dostęp do dobrobytu.

Wobec licznych przemian obejmujących różne sfery życia społecznego, problemy społeczne, strukturę demograficzną, nieustanna rewizja sytuacji społecznej, potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz oferowanych im form wsparcia jest nie tylko konieczna, ale stanowi niezbędną wypadkową dla planowania i podejmowania kolejnych działań na rzecz mieszkańców i dobra wspólnego całej wspólnoty samorządowej.

W związku z powyższym, także w gminie Lubartów konieczna staje się rewizja spojrzenia na cele i zadania jednostek i instytucji, nie tylko udzielających wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, ale również wychodzących naprzeciw różnym istotnym potrzebom społecznym, np. w zakresie edukacji, udziału w kulturze, profilaktyki itp. Mając to na uwadze, opracowany został plan deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych w gminie Lubartów.

Dokument ten ściśle powiązany jest zarówno ze *Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubartów 2023-2030* jak i *Gminnym Programem Wspierania Rodziny na lata 2024-2026* oraz *Strategią Rozwoju Gminy Lubartów na lata 2021-2030* i stanowi ich ważne uzupełnienie, akcentując znaczenie rozwoju społecznego, środowiskowych form wsparcia i wzmacniania osobistego potencjału mieszkańców i grup społecznych. Dane użyte w dokumencie pochodzą z *Raportu o stanie Gminy Lubartów za 2025 rok*, *Oceny zasobów pomocy społecznej za 2025 rok dla Gminy Lubartów* oraz systemów informatycznych i sprawozdawczych GOPS w Lubartowie, sprawozdań i raportów z działalności GOPS, GKRPIA, bazy danych statystycznych Banku Danych Lokalnych GUS. Dzięki wnikliwej analizie dokumentów, konsultacjom z pracownikami GOPS, udało się sporządzić niniejszy dokument będący podsumowaniem dokonywanej analizy.

Koncepcja *Planu* pozostaje w ścisłej korelacji ze *Strategią rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)* oraz opiera się na założeniach *Ogólnopolskich wytycznych tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych*, jest zgodna z *Regionalnym Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Lubelskiego na lata 2025 – 2026*. Niniejszy dokument stworzony został przy wsparciu oferowanym przez ROPS w ramach projektu „Efektywna polityka społeczna w województwie lubelskim” Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Na potrzeby *Planu* wyodrębniono 5 najbardziej pilnych obszarów, w ramach których świadczenie wsparcia dla mieszkańców gminy jest szczególnie istotne, należą do nich:

- osoby starsze i chore
- osoby z niepełnosprawnościami
- rodziny z dziećmi
- osoby w kryzysie zdrowia psychicznego
- osoby w kryzysie bezdomności.

Już na wstępie zaznaczyć należy, że podział ten ma charakter dość umowny – wielu klientów GOPS należy do kilku wyodrębnionych kategorii, a zewidencjonowane dalej działania np. adresowane do osób z niepełnosprawnościami, obejmują również osoby starsze, czy osoby pozostające w kryzysie zdrowia psychicznego.

1. Specyfika Gminy Lubartów

1.1 Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Gmina Lubartów jest gminą wiejską położoną wokół miasta Lubartów w promieniu od 3 do 10 km. Zajmując powierzchnię 158,94 km² należy do jednej z większych gmin województwa lubelskiego. Jest jedną z trzynastu jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład powiatu lubartowskiego, graniczy bezpośrednio z siedmioma innymi gminami (Spiczyn, Niemce, Kamionka, Firlej, Ostrówek, Niedźwiada i Serniki). Obszar, na którym jest położona znajduje się we wschodniej części Wysoczyzny Lubartowskiej, która wchodzi w skład Niziny Południowopodlaskiej.

Na terenie gminy zlokalizowane są 24 miejscowości wiejskie: Annobór, Annobór-Kolonia, Brzeziny, Baranówka, Chlewiska, Lisów, Łucka, Łucka-Kolonia, Majdan Kozłowiecki, Mieczysławka, Nowodwór, Nowodwór-Piaski, Rokitno, Skrobów, Skrobów-Kolonia, Szczekarków, Trójnia, Trzciniec, Wandzin, Wincentów, Wola Lisowska, Wola Mieczysławska, Wólka Rokicka, Wólka Rokicka-Kolonia. W celu realizacji zadań administracyjnych teren gminy został podzielony na 23 sołectwa, których obszar na ogół pokrywa się z zasięgiem administracyjnym poszczególnych miejscowości. Wyjątek stanowią tu wsie Annobór i Annobór-Kolonia, dla których utworzono jedno wspólne sołectwo. Do najliczniej zaludnionych miejscowości należy Lisów, natomiast najmniejszą miejscowością pod względem liczby ludności jest Trójnia.

Gmina Lubartów posiada dość korzystne położenie komunikacyjne. Przez teren gminy przebiegają: droga krajowa nr 19 - element trasy Via Carpatia biegnącej wzdłuż granicy UE, docelowo łączącej województwa podkarpackie, lubelskie, podlaskie i mazowieckie, a także trzy drogi wojewódzkie:

- nr 815 Wisznice – Parczew – Lubartów,
- nr 828 Garbów – Krasienin – Niemce – Jawidz,
- nr 829 Łucka – Łęczna – Biskupice.

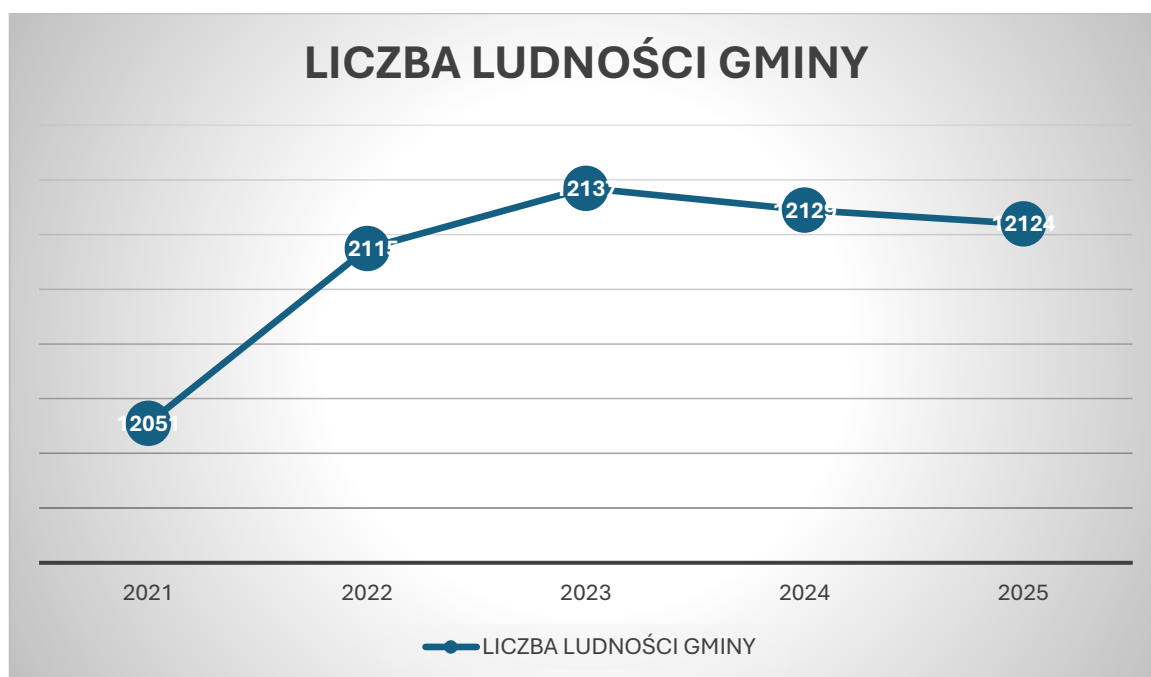
Przez teren gminy przebiega także linia kolejowa, na której oprócz pociągów dalekobieżnych kursują szynobusy z Parczewa do Lublina.

Gmina jest silnie powiązana z miastem Lubartów, które otacza pierścieniem niemal z każdej strony.

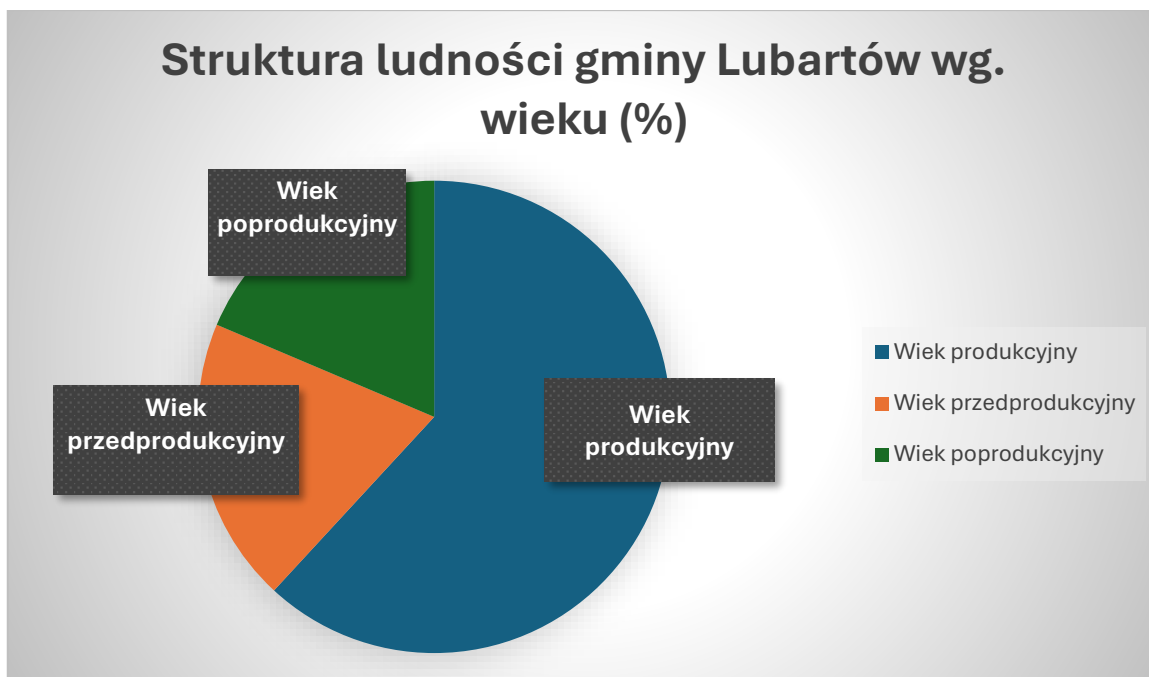

1.2 Demografia

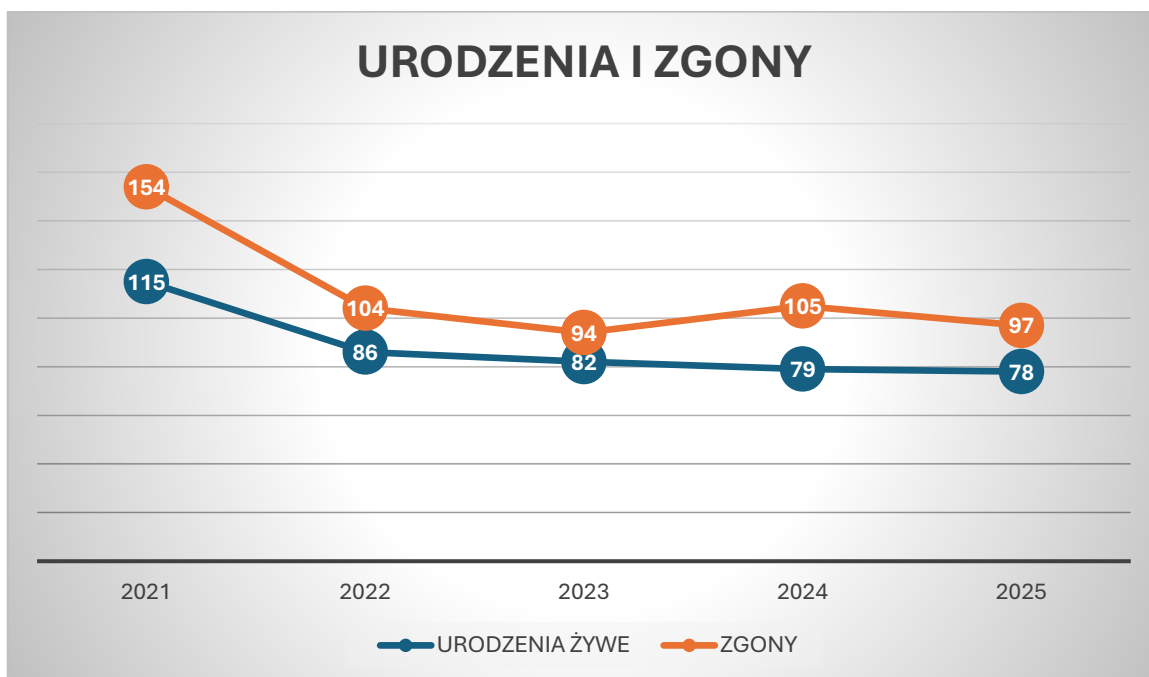
Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS na dzień 31.12.2025 teren gminy Lubartów zamieszkiwało 12124 osób, z czego 6076 stanowili mężczyźni, zaś 6048 – kobiety.

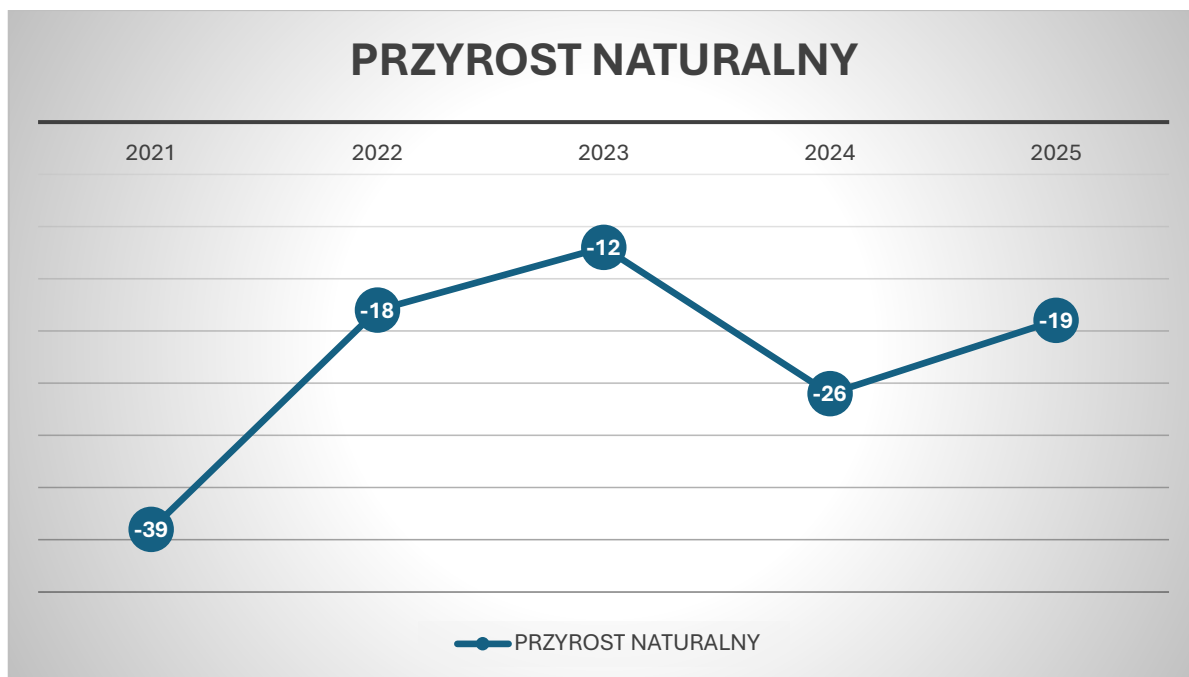
W sytuacji demograficznej w gminie Lubartów również – choć w zdecydowanie łagodniejszy sposób - zarysowują się negatywne tendencje, jakie mają miejsce na terenie całego kraju. Ludność w wieku przedprodukcyjnym w 2025 roku stanowiła 19,5%, produkcyjnym 61,8%, poprodukcyjnym – 18,6%,. Dla porównania populacja gminy Lubartów w 2015 roku liczyła 11272 osoby. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 21,1%, produkcyjnym – 63,1%, poprodukcyjnym – 15,8%. .

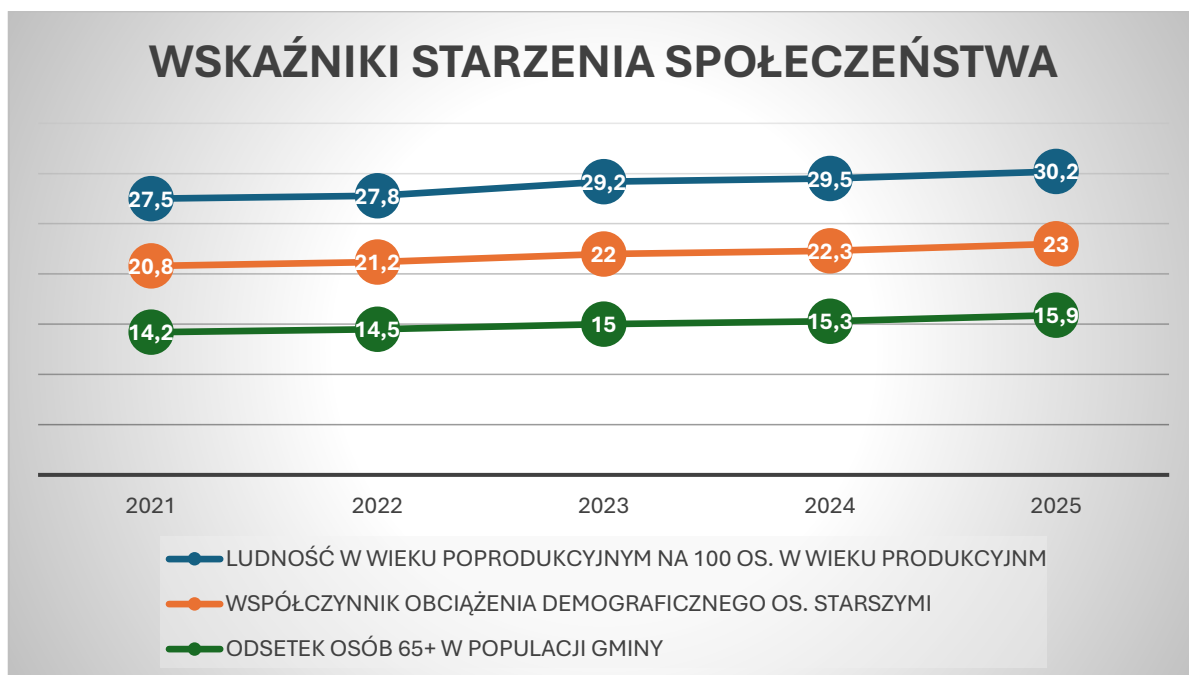
W roku 2025 urodziło się w gminie 78 dzieci, zmarło zaś 97 osób. Coraz bardziej widoczny staje się brak prostej zastępowalności pokoleń.

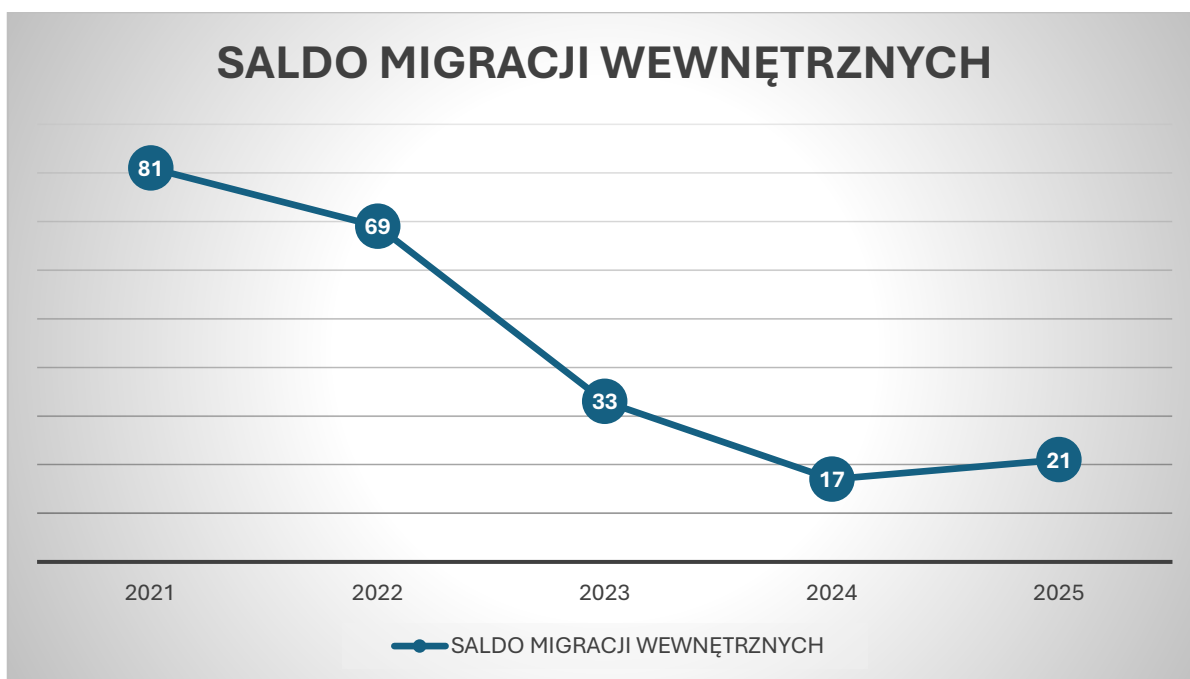
Podobnie jak na terenie całego kraju – przyrost naturalny ma wartości ujemne (-19, -1,57 na 1000 osób), tendencja ta raczej – z pewnymi wahaniami – będzie się utrzymywać.

Wobec wydłużającego się przeciętnego trwania życia, wzrasta współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi, który w 2015 wynosił 18,4, zaś 10 lat później – 19,5. Wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosił w roku 2025 – 30,2, podczas gdy 10 lat wcześniej – 25,5.

Współczynnik potencjału pielęgnacyjnego, wyrażający stosunek kobiet w wieku 50-64 lata (potencjalnie najczęściej opiekujących się osobami starszymi w rodzinach) do osób w wieku 80+ w 2025 roku w gminie Lubartów wynosił – 2,96 – co oznacza, że na 1 osobę w wieku 80+ przypadają niecałe 3 kobiety w wieku 50-64. Wskaźnik ten w gminie Lubartów jest wyższy niż w kraju, jednak przygotować się należy na tendencje spadkowe w tym zakresie. Podsumowując, w trendach demograficznych w gminie Lubartów są zatem zauważalne podobne, choć łagodniej przebiegające zależności, jakie obserwować można w skali całego kraju: nie tylko wzrasta liczba osób starszych i współczynnik obciążenia demograficznego, ale również nasila się feminizacja starości oraz zjawisko podwójnej starości – wraz z wydłużającym się średnim trwaniem życia wzrasta liczba osób najstarszych. Sytuację demograficzną w gminie poprawia fakt iż saldo migracji w gminie jest dodatnie – w 2015 roku wynosiło - 68, zaś w 2025 - 21, jak widać jednak tendencja w tym względzie również spada.

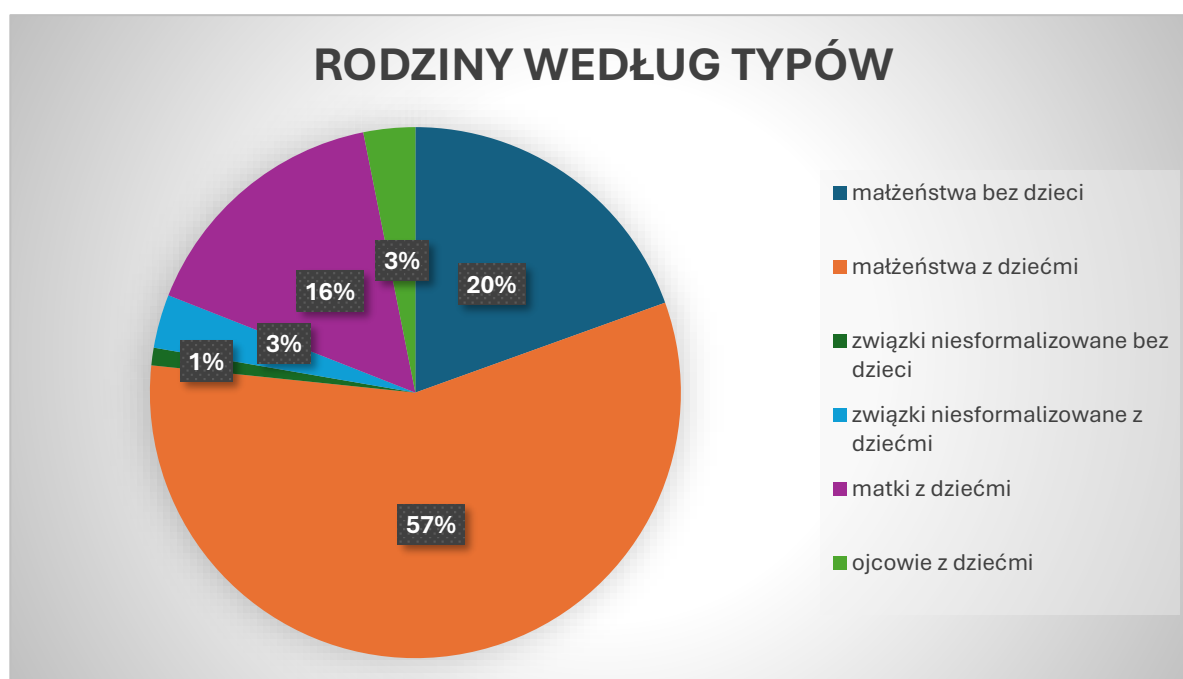

Powyższe dane wskazują, że w strukturze mieszkańców jest dość duży odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, co może przekładać się bezpośrednio na stan, strukturę rodzin i gospodarstw domowych. Jednocześnie w zdecydowanie większym stopniu zjawisko to dotyczy kobiet, zwłaszcza po 75 roku życia. Tendencja ta stanowi wyzwanie dla polityki społecznej w gminie w związku ze zwiększeniem liczby gospodarstw jednoosobowych,

brakiem zastępowalności pokoleń i koniecznością zapewnienia właściwego systemu wsparcia dla seniorów.

Pozytywnym zjawiskiem obserwowanym na przestrzeni lat jest dodatnie saldo migracji wewnętrznej świadczące o atrakcyjnym położeniu gminy i chęci osiedlania się osób i rodzin z pobliskich aglomeracji miejskich.

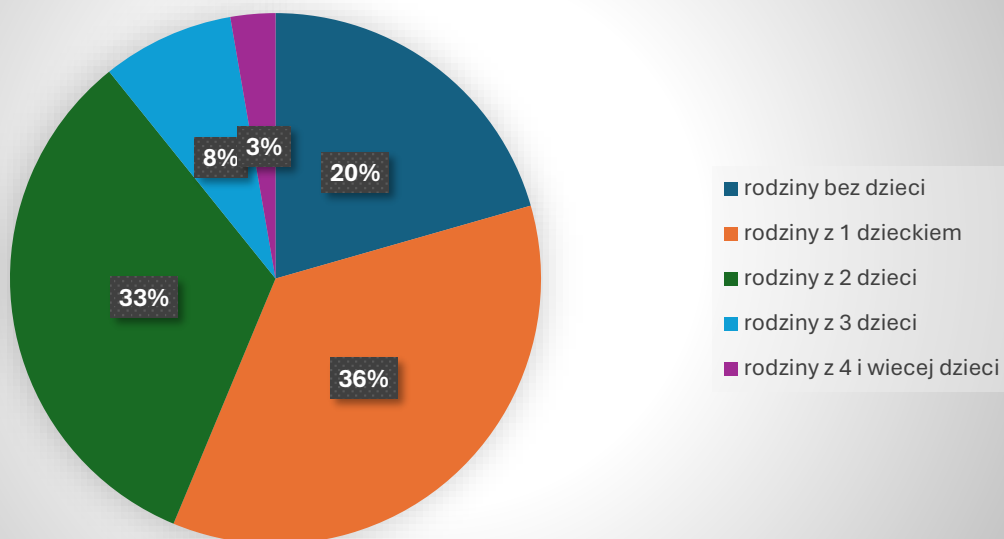
Bliższych informacji dotyczących sytuacji osób i rodzin zamieszkujących gminę Lubartów dostarczają dane zebrane podczas Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań. Ostatni taki spis odbył się w 2021 roku. Na podstawie danych uzyskanych podczas spisu struktura gospodarstw domowych na terenie gminy Lubartów przedstawia się następująco:

Na terenie gminy Lubartów zamieszkuje ponad 3 tys. rodzin, z których zdecydowaną większość stanowią rodziny z dziećmi. Warto zwrócić uwagę na dużą liczbę rodzin niepełnych – samotnych matek i ojców, co może rodzić potrzeby w zakresie objęcia ich pomocą ze strony instytucji polityki społecznej państwa, stwarza również potrzeby w zakresie wychowywania i edukacji, specjalnych oddziaływań pedagogicznych.

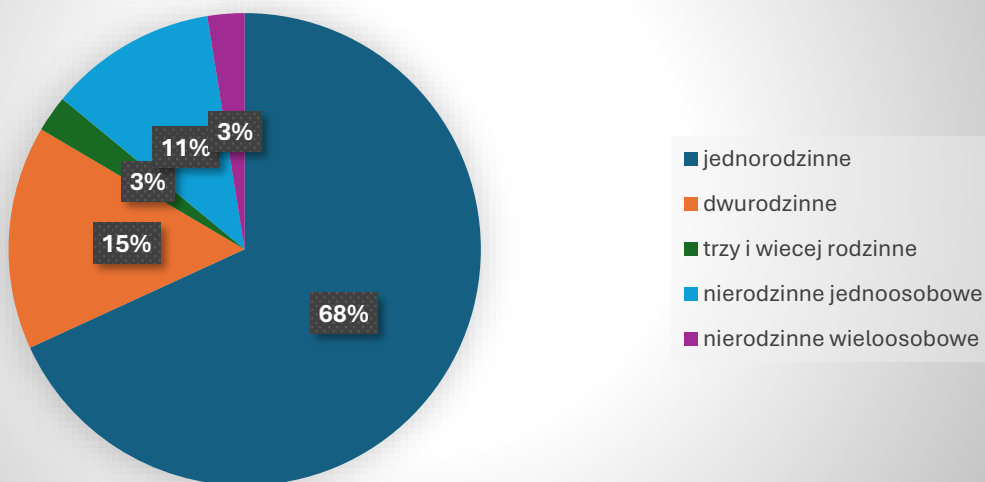
W gminie Lubartów większość rodzin stanowią rodziny z 1 i dwójką dzieci, mało jest rodzin wielodzietnych. Liczba dzieci w rodzinach wynosi 4644 osób, przeciętna liczba dzieci w rodzinie – 1,74.

RODZINY WEDŁUG LICZBY DZIECI

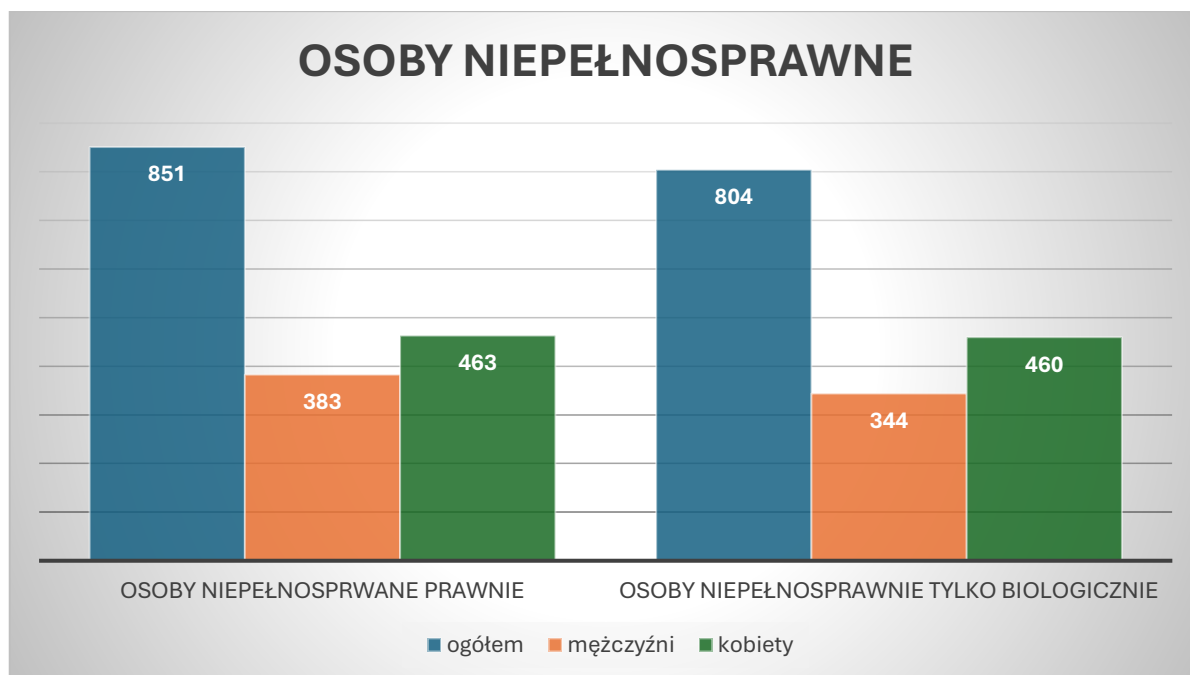

Podobnie jak i na terenie całego kraju, w gminie Lubartów obserwować można zanikanie wielopokoleniowych gospodarstw domowych, wyzwaniem dla polityki społecznej w gminie Lubartów może stanowić dość duża liczba gospodarstw domowych prowadzonych samotnie, zwłaszcza jeśli jest to połączone z brakiem samodzielności w funkcjonowaniu, trudnościami w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych czy trudnościami wychowawczymi.

GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO

W gminie Lubartów dość znaczącym problemem jest problem niepełnosprawności.

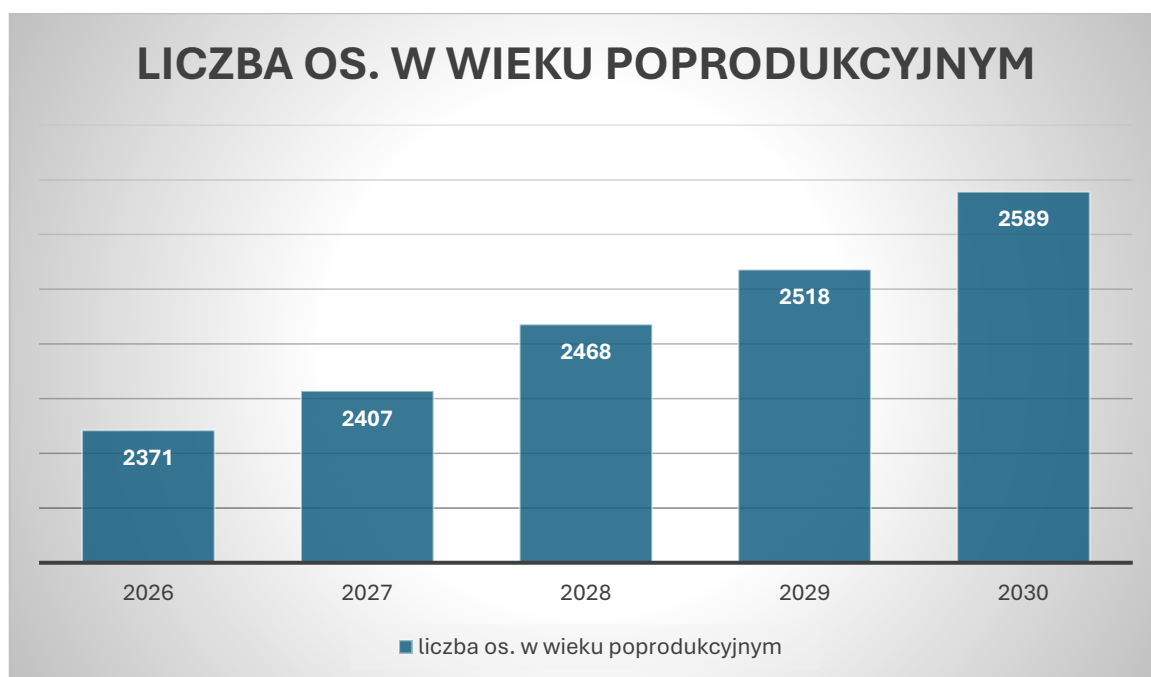
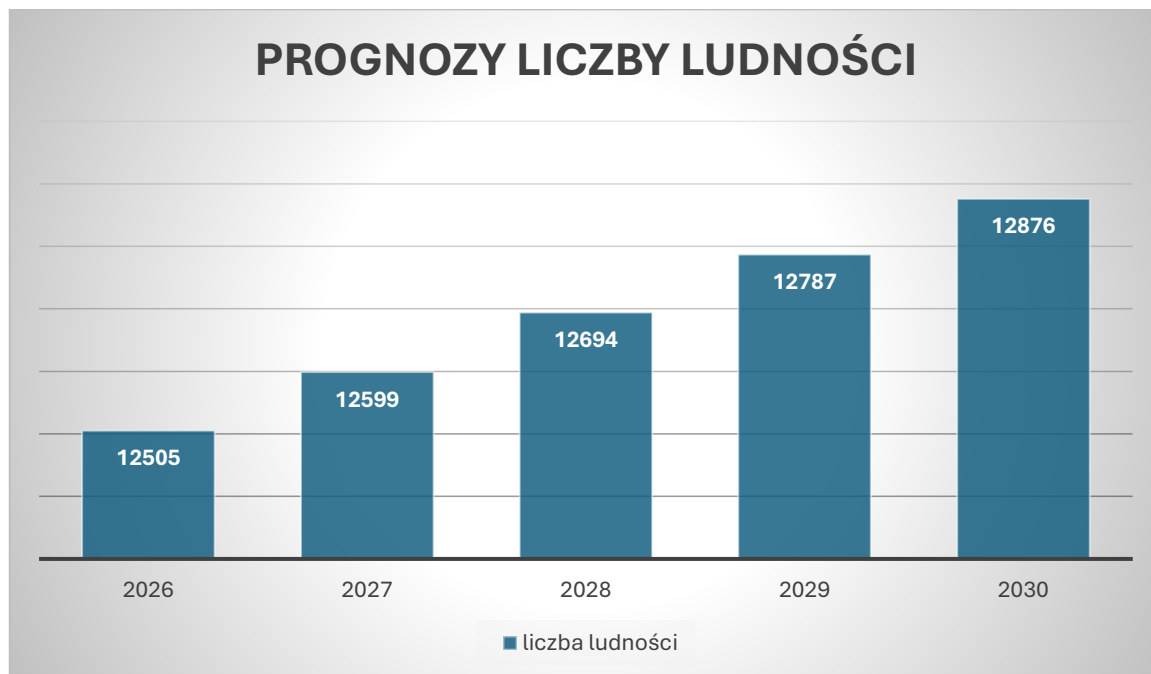
Należy zwrócić uwagę na fakt, iż osoby niepełnosprawne prawnie stanowią ponad 7% mieszkańców gminy, natomiast doliczając osoby niepełnosprawne biologicznie – procent ten wzrasta do ok. 14%.

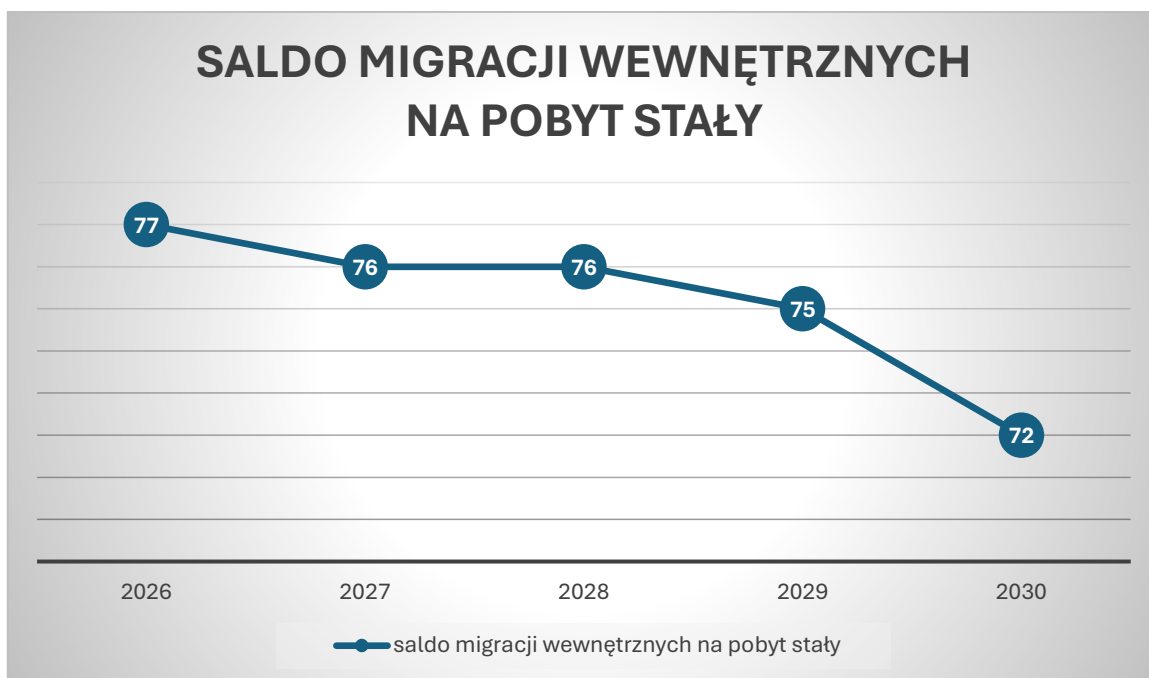
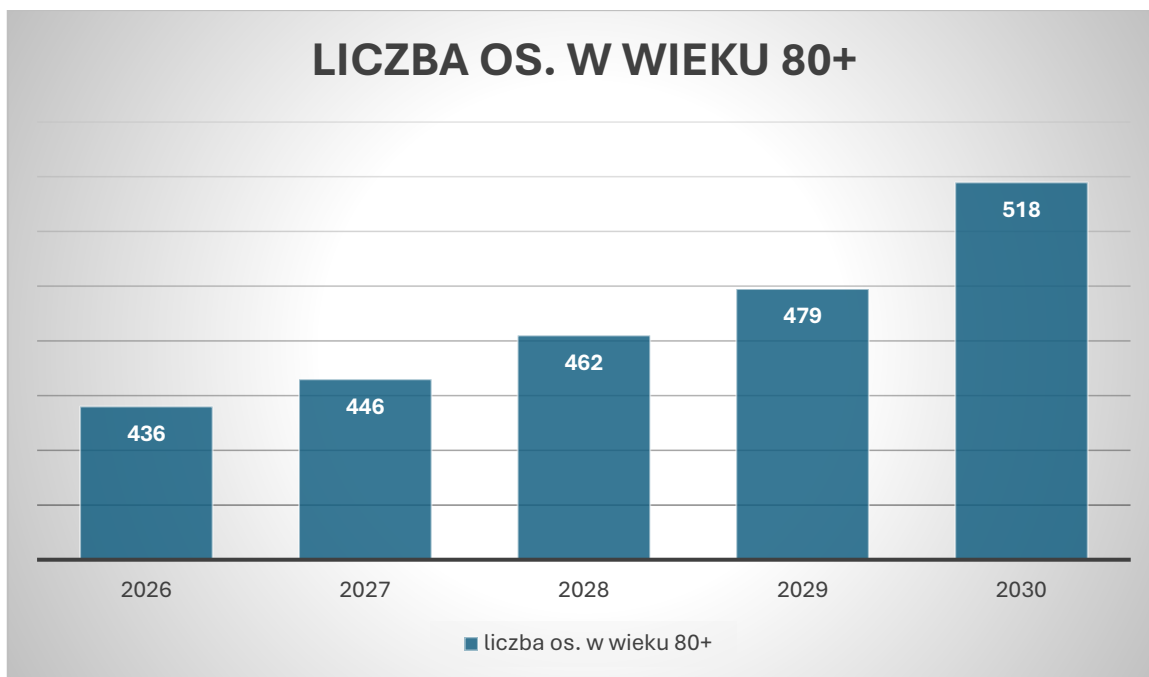
PROGNOZY LUDNOŚCI

Prognoza liczby ludności dla gminy przygotowana została przez GUS w 2016 roku i miała charakter eksperymentalny, możliwe jest zatem obarczenie analiz błędnymi interpretacjami. Nie pozostaje bez znaczenia również fakt, iż nie przewidziano w niej pandemii covid-19 i wojny w Ukrainie, co nie pozostało bez znaczenia dla trendów i zjawisk demograficznych.

Zgodnie z analizami dotyczącymi gminy Lubartów, liczba jej ludności do roku 2030 będzie wzrastać do wartości 12 876. Jednocześnie założono, że pomimo wzrastającego udziału osób w wieku produkcyjnym, zmniejszającej się dzietności, przyrost naturalny będzie wskazywał wartości dodatnie, co jak widać z powyższych analiz – już teraz nie znajduje pokrycia w rzeczywistości. Prognozy te mogą dać jednak chociaż orientacyjny wgląd w możliwe trendy w zakresie sytuacji demograficznej w gminie w przyszłości. Trendy te w dużej mierze pokrywają się z tendencjami ogólnokrajowymi.

Pomimo prognozowanego wzrostu liczby ludności przewidywany jest również wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w populacji mieszkańców gminy, w tym osób z najstarszych grup wiekowych. Prognozowane jest również przyhamowanie tendencji migracyjnych, jednak ich poziom nadal ma być dodatni.

1.3 Rynek pracy i bezrobocie

Na koniec 2025 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lubartowie zarejestrowanych było 465 osób, w tym 207 kobiet z terenu gminy Lubartów. Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 55,91% (260 osób, w tym 119 kobiet), prawo do zasiłku posiadało 65 osób. Największy udział osób bezrobotnych charakteryzuje grupę wiekową do 30 roku życia (148 osób), w roku 2025 stanowili oni 31,83% ogółu mieszkańców gminy pozbawionych pracy.

Kolejną liczną grupą są osoby powyżej 50 roku życia (86 osób). Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowiły 12,04% (56 osób), 96 zarejestrowanych osób bezrobotnych to osoby bez żadnego doświadczenia zawodowego, natomiast 174 osoby (37,42%), w tym 76 kobiet - bez kwalifikacji zawodowych. Do powrotu na rynek pracy po urodzeniu dziecka zdecydowało się 46 kobiet. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych było 8 osób z niepełnosprawnością, w tym 3 kobiety.

Informacje uzyskane z Urzędu Pracy w Lubartowie wskazują, iż stopa bezrobocia w gminie Lubartów jest zbliżona do stopy bezrobocia w powiecie i w roku 2025 wynosiła 12,3%. W stosunku do 2023 roku stopa bezrobocia wzrosła o 0,7%.

Porównując dane gminy do danych z powiatu lubartowskiego w zakresie liczby osób bezrobotnych, bezrobotnych długotrwale oraz z prawem do zasiłku stanowią one odpowiednio 13,24%, 0,12 % i 0,15%.

W 2025 r. wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem zmniejszył się w stosunku do roku 2024 o 5% (wynosi 46).

Bezrobotni zarejestrowani w PUP	Jednostka miary	Liczba osób
ogółem	osoba	465
kobiety	osoba	207
mężczyźni	osoba	258
do 25 roku życia	osoba	90
do 30 roku życia	osoba	148
powyżej 50 roku życia	osoba	86
długotrwale bezrobotni pow. 24 miesięcy	osoba	145

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Gmina otacza miasto Lubartów pierścieniem o szerokości od 3 do 10 km, co stwarza możliwość rozwoju lokalnych podmiotów gospodarczych w zakresie obsługi strefy miejskiej oraz gwarantuje łatwy dostęp do instytucji i obiektów zlokalizowanych na terenie samego

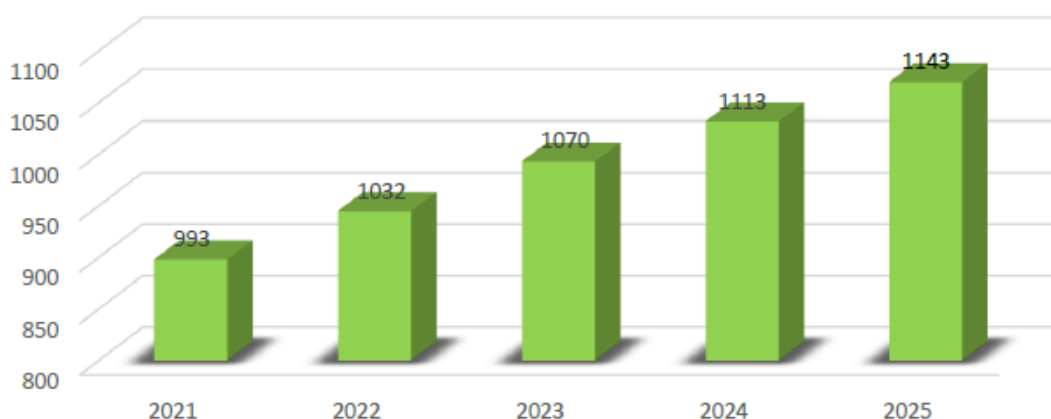
miasta. Dzięki lokalizacji przy drodze krajowej nr 19, posiada dobrą dostępność komunikacyjną w układzie regionalnym i krajowym.

Pomimo, iż gmina ma charakter rolniczy, na przestrzeni ostatnich kilku lat odnotowuje się wysoką dynamikę przyrostu liczby podmiotów gospodarczych, co świadczy o sprzyjających warunkach dla prowadzenia działalności gospodarczej. Według danych Banku Danych Lokalnych w 2025 roku w gminie zarejestrowanych było 1143 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. W porównaniu do 2024 roku ich liczba wzrosła o 30 podmiotów.

Wśród podmiotów gospodarczych ponad 98% to przedstawiciele sektora prywatnego.

Zasoby podmiotów gospodarczych w gminie tworzą przede wszystkim jednoosobowe działalności gospodarcze oraz firmy mikro, tj. podmioty zatrudniające do 9 pracowników. Są to głównie małe, często rodzinne firmy, charakteryzujące się dużą różnorodnością produkcji i usług.

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W SYSTEMIE REGON
W GMINIE LUBARTÓW W LATACH 2021 -2025**

2. Wnioski z diagnozy potrzeb

Jednym z istotniejszych uwarunkowań dla rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji wsparcia jest fakt, iż gmina Lubartów należy do tzw. gmin obwarunkowych - to jednostki (gminy wiejskie) bezpośrednio sąsiadujące z ośrodkami miejskimi, charakteryzujące się intensywnym rozwojem budownictwa jednorodzinnego i większym napływem ludności.

Zaznaczyć należy, iż połączenia kolejowe czy droga *via carpatia* przebiegają jednak jedynie przez kilka miejscowości gminy. Pomimo obecności dróg krajowych czy wojewódzkich, których stan jest lub będzie wkrótce bardzo dobry, wielu mieszkańców gminy zmaga się ze swoistym wykluczeniem komunikacyjnym, ze względu na słabo rozwiniętą sieć połączeń komunikacji masowej/publicznej. Problem ten podniesiony został m.in. w ankiecie skierowanej do mieszkańców gminy, prowadzonej na potrzeby sporządzenia *Strategii Rozwoju Gminy* w 2020 roku (dla 48% ankietowanych zła dostępność komunikacyjna zaliczała się do słabych stron Gminy). Problem powyższy jest zauważany nadal, w 2026 roku na kilka miesięcy uruchomiono na poziomie powiatu dodatkowe połączenia autobusowe, obejmujące również niektóre miejscowości gminy, problem został w tym czasie nieznacznie zniwelowany, jednak dość duże „rozzucenie” terenu gminy powoduje, że będzie on trudny do zlikwidowania, a im dalej od dróg krajowych – tym będzie to trudniejsze. Poszczególne miejscowości gminy stosunkowo najlepiej są skomunikowane z miastem Lubartów, co w połączeniu z faktem, iż jest to znaczący dla regionu ośrodek miejski, będący siedzibą powiatu, a teren gminy niemal z każdej strony je okala powoduje, iż gmina jest z miastem silnie powiązana. Jednocześnie stanowienie swoistego „pierścienia” bez ustalonego swoistego centrum na terenie gminy stawia ją w dość niekorzystnej sytuacji wypadkowej dla organizacji różnych działań kierowanych do wszystkich mieszkańców gminy, powodując utrudnienia organizacyjne i konieczność ponoszenia większych nakładów finansowych.

Usługi społeczne należą do działań o charakterze niematerialnym i dotyczą różnych dziedzin życia, świadczone są w celu poprawy funkcjonowania jednostek i rodzin. Mimo braku szerokiego operowania pojęciem usług społecznych w dokumentach dotyczących działalności gminy Lubartów, od wielu lat są one w różnej formie świadczone na rzecz jej mieszkańców. Ich aktualny stan realizacji w podziale na wyróżnione na potrzeby *Planu* kategorie klientów stanowił będzie wypadkową dla określenia, jakie typy działań powinny

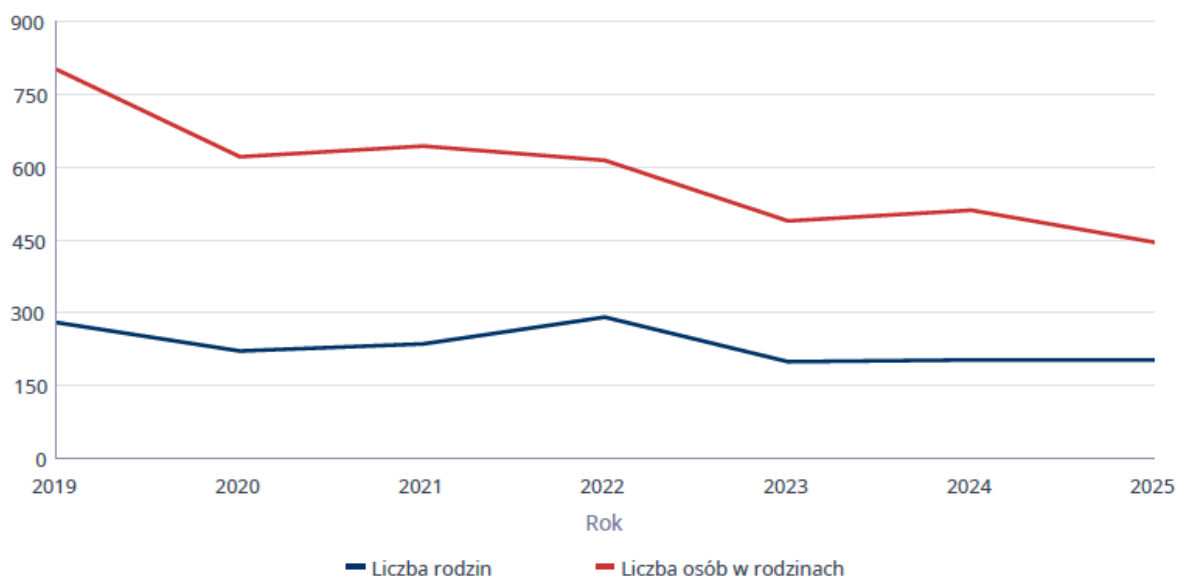
być kontynuowane, jakich brakuje, co można byłoby zmienić, aby jeszcze bardziej trafnie odpowiadać na potrzeby społeczności.

Usługi społeczne nieodłącznie kojarzą się z działalnością Ośrodków Pomocy Społecznej/Centrów Usług Społecznych, choć częstokroć wykraczają poza ich podstawową działalność. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej rokrocznie spada, choć wyraźny spadek uległ pewnemu zahamowaniu od 2023 roku. Głównym typem udzielanych świadczeń są świadczenia niepieniężne – stanowiły one w 2025 roku 89% udzielonych osobom potrzebującym świadczeń.

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2019	280	802
2020	222	621
2021	237	641
2022	289	613
2023	198	489
2024	202	509
2025	201	446

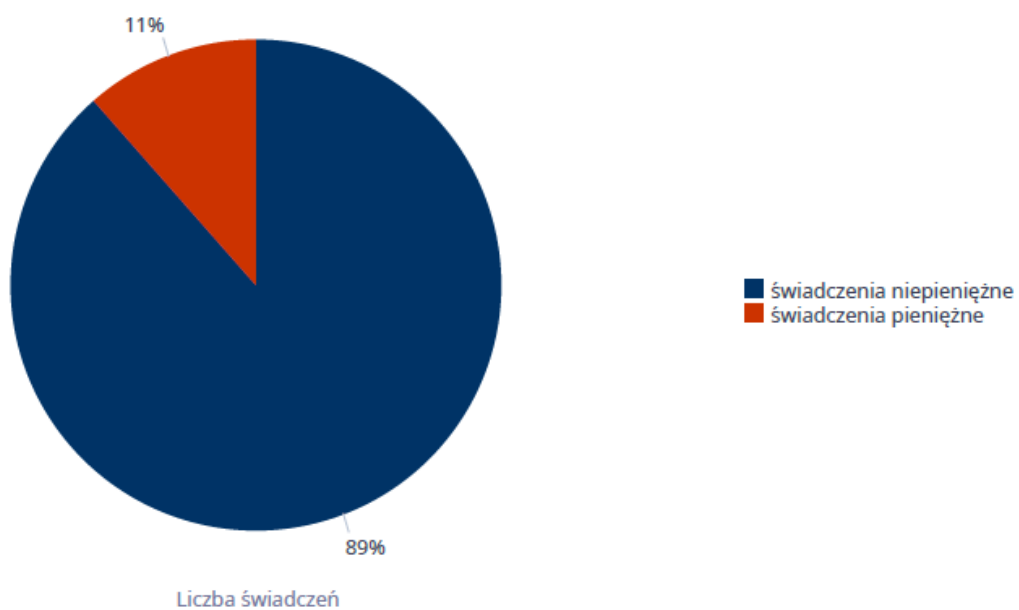
Korzystający z pomocy społecznej

Usługi społeczne mają charakter niematerialny. W 2025 roku zdecydowana większość świadczeń w GOPS w Lubartowie miała charakter niepieniężny.

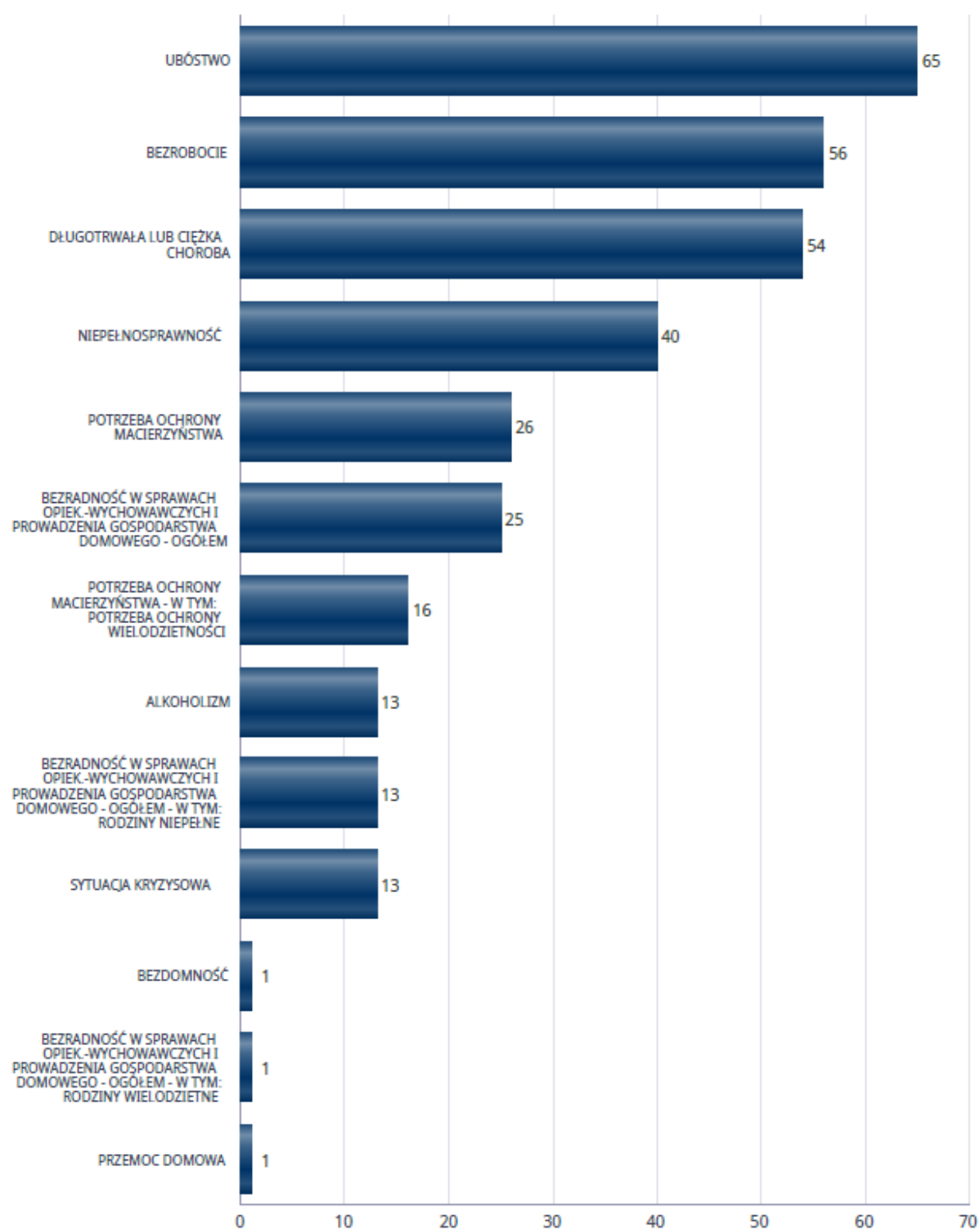
Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	10 671
świadczenia pieniężne	1 385

Jednocześnie głównymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2025 roku było:

Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Podstawową usługą społeczną, świadczoną na rzecz klientów GOPS w Lubartowie jest **praca socjalna**, której koszt trudno jednoznacznie wyznaczyć. Znaczenie pracy socjalnej dla realizowania zadań Ośrodka Pomocy Społecznej jest kluczowe, choć często niedoceniane. Świadczyć może o tym pośrednio fakt, iż Ustawodawca wymienia ją na pierwszym miejscu w katalogu świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej oraz wskazuje, że to między innymi na niej opiera się cały system pomocy społecznej.

W systemie prawnym pomocy społecznej praca socjalna definiowana jest jako działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom w odzyskiwaniu i wzmacnianiu ich samodzielności, aktywności życiowej, zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie określonych ról społecznych. Praca socjalna mająca na celu poprawę funkcjonowania osób i rodzin może być prowadzona także z szerszymi grupami społecznymi – społecznością lokalną, a jej celem wówczas jest współpraca i koordynacja działań instytucji i organizacji znaczących dla zaspokajania potrzeb ich członków.

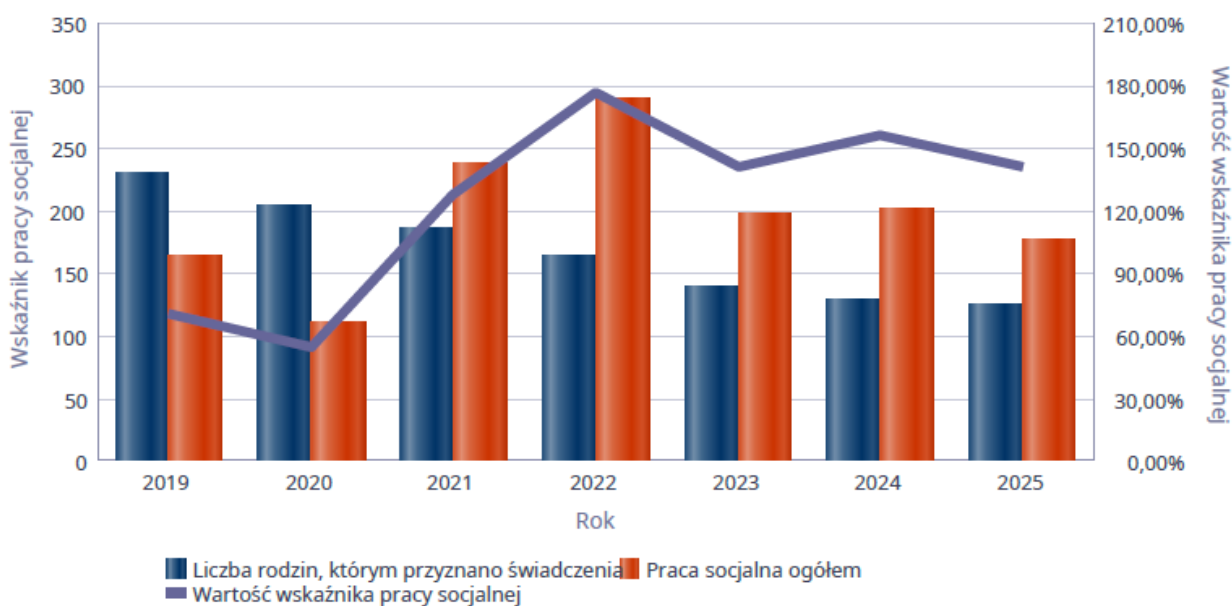
Praca socjalna świadczona jest niezależnie od dochodu, w stosunku do wszystkich osób jej potrzebujących, a jej realny wymiar jest trudny do wyznaczenia z uwagi na fakt, iż niejednokrotnie różne jej formy nie są ewidencjonowane w oficjalnych raportach i sprawozdaniach, zwłaszcza jeśli jest świadczona wobec osób nie korzystających z innych form pomocy społecznej.

Praca socjalna realizowana w ramach działalności GOPS dotyczy w szczególności współdziałania z różnymi instytucjami na rzecz rozwiązywania problemów klientów Ośrodka i osób zgłaszających się do niego, podejmowania działań w celu poprawy ich funkcjonowania w rodzinie i otoczeniu, zmierzających do ustania przemocy w rodzinie, zniwelowania problemów wychowawczych, podjęcia zatrudnienia, podjęcia lub kontynuacji leczenia psychiatrycznego, odwykowego, organizacji podstawowych dóbr, załatwiania spraw urzędowych, zagwarantowania opieki i odpowiednich warunków materialno-bytowych. Polega ona bardzo często na tłumaczeniu, instruowaniu, wizytach, rozmowach, edukowaniu. Na gruncie pomocy społecznej podkreślana jest rola pracownika socjalnego jako animatora osób, rodzin, całych społeczności, którego celem jest ukazywanie wizji zmian, wydobywanie motywacji, zainteresowań, uświadamianie istniejących potrzeb, stymulowanie do ich urzeczywistnienia. Realizacja większości usług społecznych, scharakteryzowanych w opracowaniu odbywa się przy mniejszym lub większym zaangażowaniu pracowników socjalnych.

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wskaźnik pracy socjalnej	70,87%	54,41%	127,42%	177,30%	141,43%	156,59%	141,60%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	230	204	186	163	140	129	125
Praca socjalna ogółem	163	111	237	289	198	202	177

Wskaźnik pracy socjalnej

2.1 Rodziny z dziećmi

W dobie kryzysu demograficznego, rodziny z dziećmi należą do kategorii osób, którym należy się szczególna forma ochrony i pomocy. Od kondycji rodziny - podstawowej komórki społecznej, pierwszego środowiska życia i rozwoju dzieci zależy stan całego społeczeństwa i dobrostan poszczególnych jej członków.

Rodziny z dziećmi korzystają ze świadczeń pomocy społecznej oraz są uprawnione do zasiłków rodzinnych, jednak z uwagi na relatywnie niskie kryteria dochodowe, korzysta z nich coraz mniej rodzin. Spośród świadczeń pomocy społecznej, stosunkowo najwięcej rodzin z dziećmi korzysta z pomocy w postaci opłaty posiłku dla dzieci podczas ich pobytu w szkole, do którego kwalifikują się rodziny z wyższym dochodem. Finansowanie posiłków i dotowanie funkcjonowania stołówek jest niezwykle istotne – zagwarantowanie pożywnego i wartościowego posiłku jest kluczowe dla prawidłowego wzrostu i rozwoju młodych ludzi, służy promowaniu nawyków zdrowego żywienia oraz kreowaniu postaw prozdrowotnych. Świadczenia wychowawcze 800+ dla rodzin mimo, że nie wliczają się do

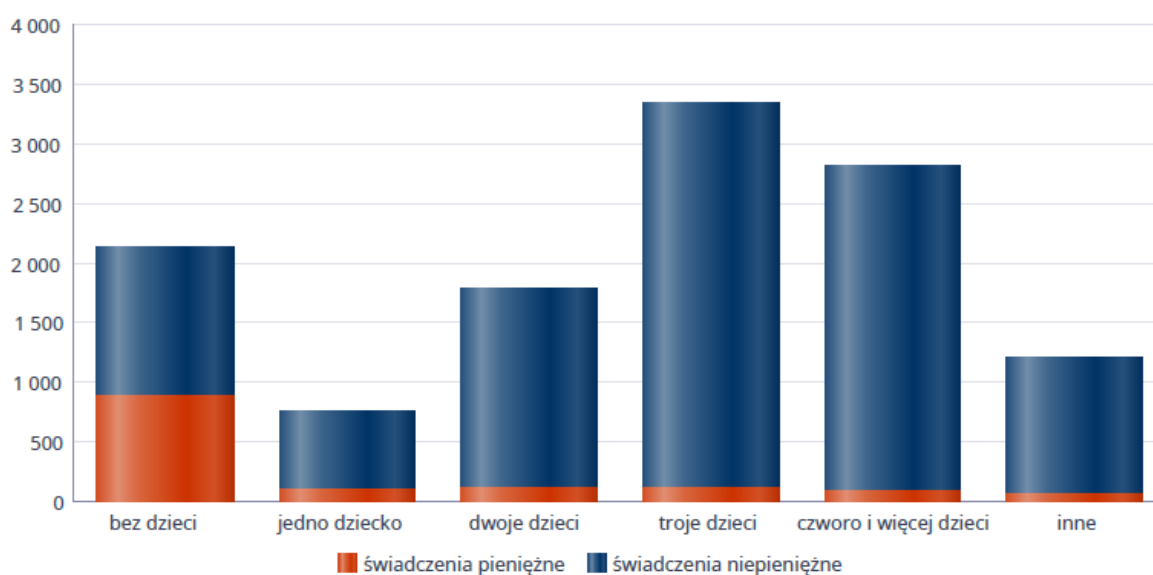
dochodu rodziny, poprawiają jej sytuację materialną i nierzadko powstrzymują potencjalne uprawnione rodziny przed ubieganiem się o pomoc z systemu pomocy społecznej. Tego typu przemiany sprawiają również, iż oczekiwania rodzin wysuwane w stosunku do jednostek samorządu terytorialnego ulegają zmianom – bardzo często nie dotyczą już wsparcia finansowego, ale w zakresie organizacji czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci – w celu rozwijania ich pasji i zainteresowań, a tym samym odciążenia rodziców w tym zakresie.

W roku 2025 wsparcie w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej z różnych przyczyn otrzymało 64 rodziny z dziećmi tj. 33% ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy.

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	2140	884	1256
jedno dziecko	754	110	644
dwoje dzieci	1787	124	1663
troje dzieci	3344	118	3226
czworo i więcej dzieci	2816	83	2733
inne	1215	66	1149

Liczba świadczeń

Liczba rodzin pobierających świadczenia

Typy rodzin	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	72	70	2
wielooosobowe	54	48	36

Jednocześnie, obok oczekiwań zarysowanych powyżej, dzięki wzrostowi świadomości społecznej coraz częściej ujawniają się problemy rodzin potrzebujących wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, czemu naprzeciw wychodzi usługa asystenta rodziny. Wśród rodzin dotkniętych problemami opiekuńczo-wychowawczymi szczególne miejsce zajmują dzieci umieszczane w pieczy zastępczej – ich pobyt w rodzinach zastępczych jest współfinansowany przez gminy. Pracą z rodzinami biologicznymi zajmuje się asystent rodziny, wspomagany przez pracowników socjalnych. Szczególnej ochrony wymagają również rodziny, w których ujawniony został problem przemocy.

2.1.1 Aktualny stan realizacji usług dla rodzin z dziećmi

W 2025 roku niematerialne wsparcie dla rodzin z dziećmi realizowane było w gminie Lubartów poprzez realizację następujących usług społecznych:

a) ASYSTENT RODZINY

Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2025 r.” – został ustanowiony Uchwałą Rady Ministrów Nr 137 z dnia 14 października 2025r. (M.P. z 2025r. poz. 1093) w oparciu o art. 187 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 i 1301). Celem Programu jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829). Adresatami programu są gminy lub podmioty niepubliczne, które zgodnie z art. 190 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizują zadanie pracy z rodziną na zlecenie samorządu. Program zakłada:

1. Dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2400 zł brutto, podzielonego na 12 części odpowiadających miesiącom zatrudnienia, w wysokości do 200 zł brutto za każdy przepracowany miesiąc, proporcjonalnie do wymiaru etatu;
2. Koszty zatrudnienia asystentów rodziny – w wysokości nieprzekraczającej 30% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) – ponoszone od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

Źródłem finansowania Programu są środki Funduszu Pracy.

W 2025 roku GOPS zatrudniał w ramach umowy cywilno-prawnej 1 asystenta, który udzielił wsparcia 9 rodzinom, w których wychowywało się 15 dzieci (908 godzin wsparcia). Koszt

Programu to kwota 46.338,87 złotych, w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy i w/w Programu – 12 458,36 złotych. W 2026 asystent został zatrudniony w ramach umowy o pracę, w wymiarze ½ etatu.

b) DOŻYWIANIE DZIECI W SZKOŁACH

Koszty realizacji zadania na podstawie Uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 (M.P. z 2023 poz. 881) były współfinansowane z budżetu państwa i środków własnych gminy. W 2025 roku posiłki otrzymało – 73 dzieci z 36 rodzin, w tym 21 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej i 53 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,

Zrealizowano 9 442 świadczeń. W kosztach zadania mieści się także zapewnienie dowozu posiłków dla uczniów korzystających ze stołówki (zarówno korzystających z Programu jak i nie). Roczne nakłady na realizację zadania wynosiły 105 308,50, w tym: w ramach Programu Rządowego „Posiłek w szkole i w domu”: 59 499,47 zł., w ramach środków własnych: 45 809,03 zł.

c) PIECZA ZASTĘPCZA

Na podstawie art. 191 ust. 8 i ust. 9 ww. ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka. W pierwszym roku jest to 10% poniesionych kosztów na opiekę i wychowanie, w drugim 30%, a w trzecim i następnych latach 50%.

Koszty, które poniosła gmina w 2025r. dotyczyły wydatków na opiekę i wychowanie w wysokości 10%, 30% oraz 50% i stanowiły kwotę 48 813,75 złotych. W 2025 roku na mocy postanowienia sądu w pieczy zastępczej przebywało 8 dzieci, których ostatnim miejscem pobytu była gmina Lubartów, w tym:

- 7 w rodzinach zastępczych spokrewnionych
- 1 w rodzinie zastępczej niezawodowej.

d) POMOC ŻYWNOŚCIOWA FE PŻ

Program Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową 2021-2027 to program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oferujący pomoc

żywnościową w formie paczek lub posiłków dla osób najbardziej potrzebujących, a także możliwość udziału w tzw. działaniach towarzyszących. Program będzie realizowany do 2029 r., a jego łączny budżet to aż 583 mln EUR.

FEPŻ stanowi kontynuację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. W związku z realizacją Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa w 2024 r została zawarta umowa z Lubelskim Bankiem Żywności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w ramach współpracy i porozumienia partnerskiego z Fundacją Bank Żywności w Lublinie w 2025 r. rozdysponował 14 ton 705,51 kg pomocy żywnościowej, w tym dla 59 rodzin z dziećmi składających się z 262 osób, wartość udzielonego w ten sposób wsparcia wynosiła: 69102,50 zł. Pomoc w całości pochodziła ze środków w ramach Funduszy Europejskich na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ).

e) KARTA DUŻEJ RODZINY

„Karta Dużej Rodziny” - rządowy program dla rodzin wielodzietnych realizowany przez GOPS od 2014 r. Program ma zasięg ogólnokrajowy, jest skierowany do członków rodzin wielodzietnych bez względu na ich miejsce zamieszkania, od 1 stycznia 2019 r. adresowany także do rodziców, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci - bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. Karta może mieć postać tradycyjną, bądź mobilną jako aplikacja na telefon. Umożliwia korzystanie ze zniżek w m.in. w sferze kulturalnej, transportowej, ulg podatkowych, oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne przystępujące do programu.

W 2025 r. Kartę Dużej Rodziny otrzymało 131 osób z 58 rodzin zamieszkujących na terenie gminy Lubartów. Koszt realizacji Programu wyniósł – 1 091 złotych. Od 2014 r. czyli od początku wdrożenia Programu Kartę Dużej Rodziny wydano 2 578 mieszkańcom gminy Lubartów.

f) ZADANIA PUBLICZNE

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, realizowanej przez gminę Lubartów w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i Roczego Programu Współpracy Gminy Lubartów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2025 rok, przyjętym przez Radę Gminy Lubartów uchwałą NR IX/40/24 z dnia 21 listopada 2024 roku, również w 2025 odbywało się zlecanie realizacji zadań publicznych.

ZAJĘCIA WAKACYJNE, PÓŁKOLONIE – ZADANIE PUBLICZNE

Na zadania obejmujące zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas przerw wakacyjnych i ferii wydano łącznie 28 000 zł. W ramach tego sfinansowano 3 zadania:

- Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Lublinie – zadania publiczne:
„Wakacyjna świetlica dla dzieci i młodzieży w Lisowie” – Koszt realizacji zadania – 9 000 złotych.
„Wakacje w Nowodworze” – koszt realizacji zadania – 9 000 złotych.

Działania w ramach wakacyjnych świetlic skierowane były do dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat z rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Celem była poprawa ich funkcjonowania w grupie rówieśniczej, rodzinie, rozwój kompetencji społecznych, wzrost samodzielności i wytrwałości w działaniu, kreatywne spędzanie czasu wolnego, konstruktywne rozwiązywanie problemów, sytuacji konfliktowych, rozładowywanie negatywnych emocji w sposób akceptowany społecznie.

W zajęciach prowadzonych w Lisowie i Nowodworze w okresie od 18 lipca do 30 września 2025r. uczestniczyło łącznie około 30 dzieci.

- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Orka” – zadanie publiczne: „Półkolonie letnie”. Realizacja zadania miała na celu zorganizowanie podczas wakacji aktywnego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, który miał formę półkolonii. Adresatami było 90 dzieci z terenu gminy Lubartów, które poprzez udział w różnych zajęciach i wydarzeniach nabyły nowe doświadczenia, wiedzę, rozwinęły się emocjonalnie i społecznie, podniosły również swoją sprawność fizyczną. Koszt realizacji zadania – 10 000 złotych.

FESTYNY RODZINNE – ZADANIE PUBLICZNE

Na zadania obejmujące działania z zakresu integracji, spotkania, pikniki, wydarzenia kulturalno-społeczne z tego zakresu wydano łącznie 26 600 zł. W ramach tego sfinansowano 6 zadań:

- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Nadzieja” – zadanie publiczne: „Razem możemy więcej” – Piknik Integracyjny Sołectw Gminy Lubartów – przygotowanie i organizacja pikniku miała na celu ukształtowanie umiejętności współdziałania zespołowego, pozytywnych relacji międzypokoleniowych wśród organizatorów i uczestników oraz

zwiększenie zaangażowania w życie lokalnej społeczności, uwrażliwienie na potrzebę pomocy osób potrzebujących wsparcia, zminimalizowania izolacji społecznej. Kwota udzielonej dotacji – 6 600 złotych.

- Stowarzyszenie „Sąsiedzi” – zadanie publiczne: „Piknik rodzinny w miejscowości Łucka”. Impreza zorganizowana dla mieszkańców gminy Lubartów, wzięto w niej udział ok. 300 osób. Celem wydarzenia była aktywizacja społeczności lokalnej do działania na rzecz kultury, sportu, rekreacji oraz ochrony zdrowia. Koszt realizacji zadania – 3 000 złotych.
- Koło Gospodyń Wiejskich w Brzezinach – zadanie publiczne: „Rodzinny festyn na rozpoczęcie wakacji”. Zadanie zrealizowane w dniu 28 czerwca 2025r., w wydarzeniu wzięto udział ok. 250 osób. Celem było zapewnienie dzieciom aktywnej formy wypoczynku, promocja aktywnego trybu życia, promocja lokalnych organizacji, wzmocnienie relacji sąsiedzkich, zwiększenie poczucia przynależności do lokalnej wspólnoty. Koszt realizacji zadania – 3 000 złotych.
- Klub Piłkarski „PERŁA Rokitno” – zadanie publiczne: Rodzinny festyn sportowy „Powitanie wakacji z *Perłą Rokitno*”: w ramach realizacji zadania została zorganizowana impreza w formie festynu sportowego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin. Celem wydarzenia była integracja społeczności lokalnej, promocja aktywnego i zdrowego trybu życia oraz stworzenie okazji do wspólnego spędzania czasu dla rodzin, dzieci i innych osób w różnym wieku. Koszt realizacji zadania – 3 000 złotych.
- Ludowy Klub Sportowy „Kadet” Lisów – zadanie publiczne: „Rodzinny piknik rekreacyjno-sportowy”. Impreza integracyjna zorganizowana w miejscowości Lisów dla mieszkańców wsi i innych mieszkańców gminy Lubartów. W wydarzeniu wzięto udział ok. 100 dzieci w różnym wieku oraz osoby dorosłe, starsze, samotne. Głównym założeniem imprezy była integracja mieszkańców, integracja międzypokoleniowa, promowanie zdrowego i sportowego stylu życia, aktywne spędzanie czasu wolnego. Koszt realizacji działań – 3 000 złotych.
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Kopalnia – zadanie publiczne: „Rodzinny piknik sportowy na Kopalni”. Celem wydarzenia było pobudzenie aktywności sportowej i propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców gminy Lubartów. W pikniku wzięto udział ok. 150 mieszkańców gminy, w tym dzieci i młodzież, dla których skierowane były różne zawody, gry, mecze, zabawy oraz pokazy. Koszt realizacji zadania – 8 000 złotych.

PODSUMOWANIE

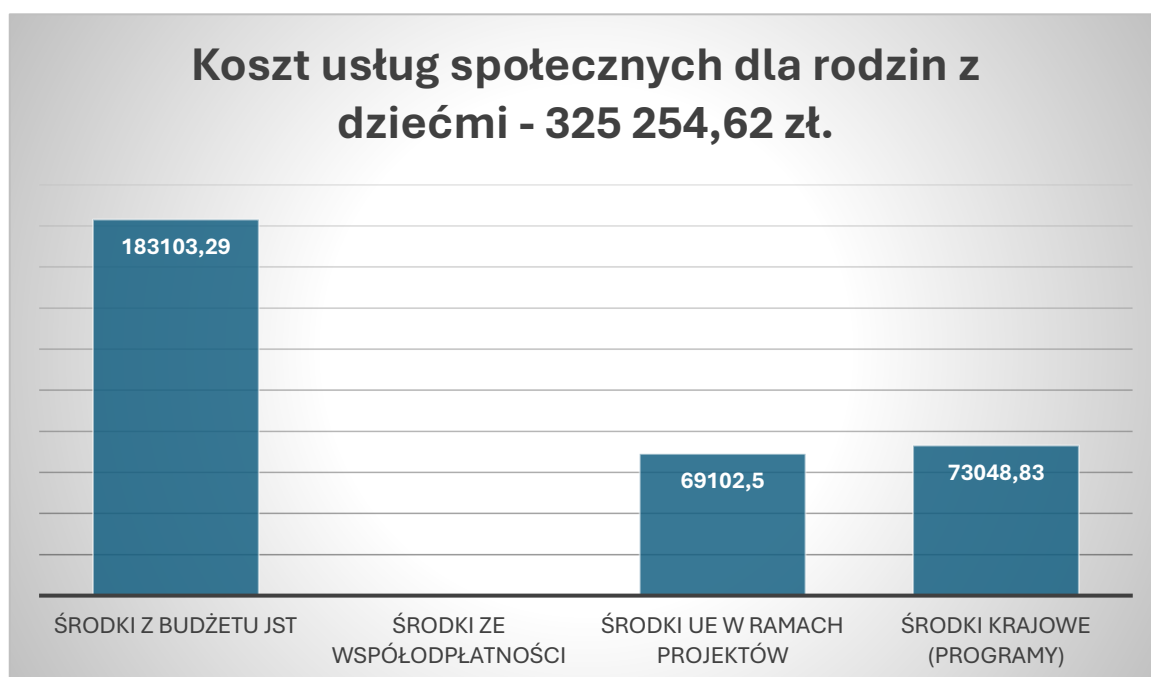
Łącznie na realizację usług społecznych na rzecz rodzin z dziećmi w 2025 roku wydatkowano kwotę 325 254, 62 zł., w tym:

Środki z budżetu JST: 183 103, 29 zł.

Środki ze współodpłatności mieszkańców: 0 zł.

Środki w ramach projektów UE: 69 102,50 zł

Środki krajowe: (pogromy rządowe bądź wojewódzkie): 73 048, 83 zł.

2.1.2 Potrzeby i wyzwania

W oparciu o analizę realizowanych form usług społecznych na rzecz rodzin z dziećmi, zgłaszane przez mieszkańców potrzeby, rozeznanie w środowisku, zidentyfikowano najpilniejsze potrzeby i wyzwania dla realizacji usług społecznych na rzecz rodzin z dziećmi na terenie gminy Lubartów:

1. Rozwijanie działań profilaktycznych na rzecz osób i rodzin poprzez realizację programów: Wspierania Rodziny, Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej, pożądane byłoby rozszerzenie działalności punktu konsultacyjnego UG o specjalistów – psychologów, psychoterapeutów do pracy z dziećmi;

2. Zwiększenie dostępności do kompleksowej oferty pomocy specjalistycznej dla osób i rodzin poprzez organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje asystenta rodziny, pracowników socjalnych oraz przedstawicieli służb i instytucji realizujących procedurę „Niebieskie Karty”;
3. Zabezpieczenia środków w budżecie gminy na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej, w sytuacji, gdy pomimo prowadzonych działań nie jest możliwe pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej,
4. Wspierania organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych na rzecz rodzin i dzieci, nakierowanych na organizację czasu wolnego, integrację, o charakterze edukacyjnym, sportowym, wzmacniających pozycję i znaczenie rodziny jako podstawowej komórki społecznej,
5. Zabezpieczanie środków na dofinansowanie prac Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku koniecznością podejmowania inicjatyw w środowisku, z uwzględnieniem działań interwencyjnych, informacyjnych, edukacyjnych, profilaktycznych.
6. Potrzebom organizacji wydarzeń kulturalnych, organizujących czas wolny, rozwijających zainteresowania, w gminie Lubartów wychodzi naprzeciw Gminna Biblioteka Publiczna. W 2025 roku zorganizowała ona ponad 200 wydarzeń, wychodzących naprzeciw oczekiwaniom rodzin z lokalnych społeczności. Były to głównie: festyny, zajęcia feryjne, wakacyjne, spotkania dla dzieci w rodzicami, zajęcia kreatywne. Pożądane jest kontynuowanie i rozszerzanie tych form działań.
7. W przyszłości konieczne może okazać się zwiększenie wydatków na asystenturę w rodzinach, finansowanie pobytu w pieczy zastępczej, dofinansowywanie zadań publicznych. Na pozostałe dotychczas realizowane usługi zapotrzebowanie nie zmieni się znacząco.

2.2 Osoby starsze i chore

Potrzeba wspierania osób starszych jest dziś bezdyskusyjna. Wynika ona nie tylko z samego charakteru starości – wiążącej się często z obniżeniem sprawności, pogorszeniem stanu zdrowia, osamotnieniem, uzyskiwaniem niższych dochodów, rodzącym „powinność” pochylenia się nad sytuacją osób starszych, jako obywateli słabszych, wymagających pomocy ze strony innych członków społeczeństwa, administracji rządowej i samorządowej. Przestanką dla ponoszenia nakładów na rzecz wspierania osób starszych są także względy

ekonomiczne – im dłużej osoby starsze będą mogły funkcjonować samodzielnie w społeczeństwie, tym mniejsze nakłady trzeba będzie ponieść na zapewnienie realizacji ich potrzeb opiekuńczych w przyszłości. Zależność ta staje się szczególnie istotna w obliczu przemian demograficznych, jakie się dokonują: starzenia się społeczeństwa, braku zastępowalności pokoleń, zmniejszającego się potencjału opiekuńczego w państwie. Jednocześnie nie można zapominać, że osoby starsze stanowią ogromne bogactwo dla obecnych i przyszłych pokoleń, a traktowanie ich nie w kategoriach „obciążenia”, a potencjału, który można wykorzystać w różnych obszarach, nie tylko stanowi kolejną przesłankę dla wspierania ich, dowartościowuje i otwiera nowe możliwości.

2.2.1 Aktualny stan realizacji usług dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (starszych i chorych)

W 2025 roku niematerialne wsparcie dla osób starszych i chorych realizowane było w gminie Lubartów poprzez realizację następujących usług społecznych:

a) USŁUGI OPIEKUŃCZE ZWYKŁE

W 2025 roku z pomocą w formie usług opiekuńczych objęto 2 osoby, udzielono ogółem 1 416 świadczeń (godzin). Usługi były realizowane przez opiekunki zatrudnione w ramach umowy-zlecenia, wydatki budżetu gminy na ich realizację wyniosły 48 559 złotych. Koszt jednej godziny usługi powiązany jest z wysokością minimalnego wynagrodzenia za pracę, dlatego każdy jego wzrost powoduje podniesienie kosztu jednej godziny usługi. W 2025 r. wynosił – 34,29 zł; naliczona odpłatność za usługi – 7 582,40 zł. W celu upowszechnienia tej formy pomocy w 2026 roku zmieniono uchwałę ws. odpłatności za usługi, dostosowując przedziały dochodowe do aktualnego poziomu wynagrodzeń. Dodatkowo w 2026 roku Gmina przystąpiła do realizacji Programu „Opieka 75+” – w ramach którego uzyskała na rok 2026 wsparcie w wys. 95 034 złotych.

b) POMOC ŻYWNOŚCIOWA FE PŻ

Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oferujący pomoc żywnościową w formie paczek lub posiłków dla osób najbardziej potrzebujących, a także możliwość udziału w tzw. działaniach towarzyszących.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w ramach współpracy i porozumienia partnerskiego z Fundacją Bank Żywności w Lublinie w 2025 r. rozdysponował 14 ton 705,51 kg pomocy żywnościowej, w tym dla 51 osób powyżej 65 roku życia, wartość udzielonego

w ten sposób wsparcia wynosiła: 13 451,25 zł. Pomoc w całości pochodziła ze środków w ramach Funduszy Europejskich na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ).

c) POBYTY W DPS

W 2025 roku w domach pomocy społecznej przebywało 8 starszych mieszkańców gminy, w przypadku każdej z osób gmina współfinansowała pobyt. W większości przypadków odpłatność poniesiona przez gminę dotyczyła pobytu w DPS osób starszych i w 2025 r. wyniosła 311 367,51 zł; odpłatność osób kierowanych i rodzin to – 292 643,40 zł. Pobyty w domach pomocy społecznej stanowią ostateczność, pomoc tego typu świadczona jest po wykorzystaniu wszelkich innych form pomocy w środowisku zamieszkania bądź po stwierdzeniu braku możliwości zaspokojenia potrzeb danej osoby w inny sposób, w jej środowisku zamieszkania. Mimo faktu, iż tego typu forma pomocy ma charakter instytucjonalny, w przypadku coraz większej ilości osób stanowi jedyną możliwość zabezpieczenia realizacji podstawowych potrzeb życiowych i opieki, jakiej potrzebują przez całą dobę.

d) KLUBY SENIORA

W ramach struktury organizacyjnej GOPS funkcjonują 3 kluby seniora - ośrodki wsparcia w miejscowościach: Baranówka, Nowodwór i Szczekarków. Bieżąca działalność klubów polegała na cyklicznych spotkaniach, warsztatach i organizacji spotkań integracyjnych: Piknik Majowy, Noc Świętojańska, Olimpiada Sportowa, Andrzejki, Wigilia, Dzień Seniora, wyjazdy turystyczne. Działania były kierowane do ok. 100 osób. Koszt działalności klubów wynosił 69 674,00 zł., w całości pokryte z budżetu JST. Działalność KS jest kontynuowana w 2026 r. Potrzeby oraz chęć uczestniczenia w aktywności i wsparciu w ramach klubów zgłaszają również nowe osoby. W kolejnych latach będzie się to wiązać z potrzebą zwiększenia nakładów finansowych i organizacyjnych gminy na wskazaną formę usług dla osób starszych.

e) TELEOPIEKA

Realizacja teleopieki odbywała się w oparciu o przyjętą uchwałą Rady Gminy Lubartów program ośłonowy „Opieka na odległość 60+” na rok 2025.

W roku 2025 wsparciem objęto łącznie 33 osoby (jedna osoba została objęta pomocą po śmierci innego użytkownika), w większości były to osoby powyżej 75 roku życia, mieszkające samotnie. Nie dokonano zakupu nowych urządzeń (opasek), łącznie opłacono 384

abonamenty (32 opasek x 12 m-cy). Całkowity rzeczywisty koszt realizacji programu „Opieka na odległość” wyniósł 15 470,00, w tym: Korpus Wsparcia Seniorów na 2025r. to 5 760,00 złotych, (dotacja z budżetu państwa na realizację Modułu II - 4 608,00 złotych, wkład własny – 1 152 zł), koszty abonamentowe 20 opasek zakupionych w okresie wcześniejszym w ramach projektu „Zwiększenie dostępności usług społecznych w Gminie Lubartów” – 9.710 złotych (w całości zostały pokryte ze środków własnych gminy). Łącznie koszty JST w zadaniu: 10862,00 zł. W 2026 roku Gmina zakupiła 23 nowe teleopaski w ramach modułu II Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”. Sprzęt zakupiony w 2022 roku nie nadaje się do użytku i zostanie poddany utylizacji.

f) DZIAŁANIA INTEGRACYJNE DLA SENIORÓW – ZADANIE PUBLICZNE

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest realizowana przez Gminę Lubartów w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i Roczego Programu Współpracy Gminy Lubartów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2025 rok, przyjętym przez Radę Gminy Lubartów uchwałą NR IX/40/24 z dnia 21 listopada 2024 roku. Współpraca podobnie jak w latach ubiegłych odbywała się w trybie zlecania realizacji zadań publicznych.

- Stowarzyszenie „Razem dla gminy Lubartów” – zadanie publiczne: „Tradycja integruje” – celem realizacji było promowanie aktywnego, zdrowego spędzania czasu wolnego połączzonego z integracją kulturalną dla 100 osób starszych z terenu Gminy Lubartów oraz osób z ich otoczenia, a także współpraca z Klubami Seniora. W ramach działań zorganizowano Majowy Piknik, Noc Świętojańską, Olimpiadę Sportową z Potańcówką, oraz Wyjazd jednodniowy turystyczny. Kwota udzielonej dotacji – 10.000 złotych (w całości z budżetu JST). Z uwagi na starzenie się populacji gminy może być konieczne zwiększenie liczby osób obejmowanych działaniem.

PODSUMOWANIE

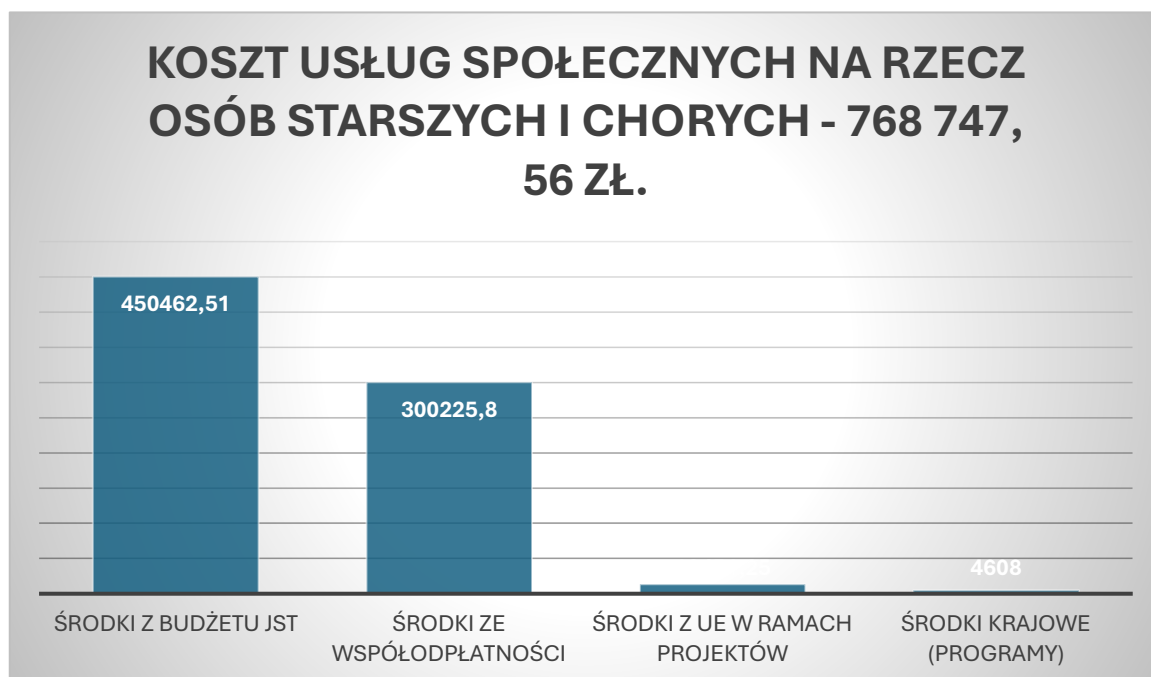
Łącznie na realizację usług społecznych na rzecz osób starszych i chorych w 2025 roku wydatkowano kwotę 768 747,56 zł., w tym:

Środki z budżetu JST: 450 462,51 zł.

Środki ze współodpłatności mieszkańców: 300 225,80 zł.

Środki w ramach projektów UE: 13 451,25 zł

Środki krajowe: (pogromy rządowe bądź wojewódzkie): 4 608,00 zł.

2.2.2 Potrzeby i wyzwania

W gminie Lubartów osoby powyżej 60 roku życia stanowią niemal 17% ogółu mieszkańców. Biorąc pod uwagę systematyczny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym, jak również zmieniające się potrzeby, styl życia i ich oczekiwania konieczne jest elastyczne podejście do planowania działań w zakresie polityki wobec osób starszych w gminie. W związku ze zróżnicowaniem populacji osób starszych, za dokumentem „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. BEZPIECZEŃSTWO-UCZESTNICTWO-SOLIDARNOŚĆ” należy rozróżnić działania na rzecz osób starszych, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, wypełnianiu podstawowych potrzeb życiowych, od działań nakierowanych na aktywizację, tworzenie warunków umożliwiających wykorzystanie potencjału osób starszych, jak najdłuższego utrzymania ich w aktywności.

Z tego względu istotne jest, aby ofertę usług społecznych prowadzić w kierunku:

1. Utrzymania ośrodków wsparcia w postaci Klubów Seniora w miejscowości Nowodwór, Szczekarków, Baranówka powstałych w ramach programu „Senior+” i projektu „Zwiększenie dostępności do usług społecznych w gminie Lubartów” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020”;

2. Rozwijania form dziennych w postaci klubów seniora w innych miejscowościach na terenie gminy Lubartów i promowania działań mających na celu kształtowanie pozytywnego obrazu starości, rozwój wolontariatu na rzecz osób starszych i chorych, podejmowanie działań o charakterze międzypokoleniowym;
3. Wspieranie organizacji pozarządowych poprzez zlecanie zadań w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego na realizację zadań z zakresu wspierania i integracji osób w podeszłym wieku;
4. Zagwarantowanie środków w budżecie gminy na realizację Gminnego Programu Ostonowego „Opieka na odległość 60+”, który jest powiązany z warunkami wskazanymi w programie rządowym „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2026 r.;
5. Istnieje potrzeba zwiększania dostępu i skali świadczenia usług opiekuńczych oraz towarzyszących, świadczonych w miejscu zamieszkania, również w ramach programu „Opieka 75+”;
6. Wobec wejścia w życie ustawy o „Bonie senioralnym” konieczne jest odpowiednie przygotowanie, a także promowanie, szkolenie, pozyskiwanie osób gotowych do świadczenia usług opiekuńczych, wytnieniowych, asystenckich;
7. Coraz większym wyzwaniem dla gminy staje się finansowanie pobytów w dps, zainteresowanie tą formą wsparcia powiększa się i mimo rozwoju systemu usług społecznych będzie wzrastało w kolejnych latach. W obliczu samotności, wielochorobowości, braku osób bliskich, pobyt w dps dla wielu osób jest jedynym wyjściem i gwarancją na godne życie.

2.3 Osoby z niepełnosprawnością

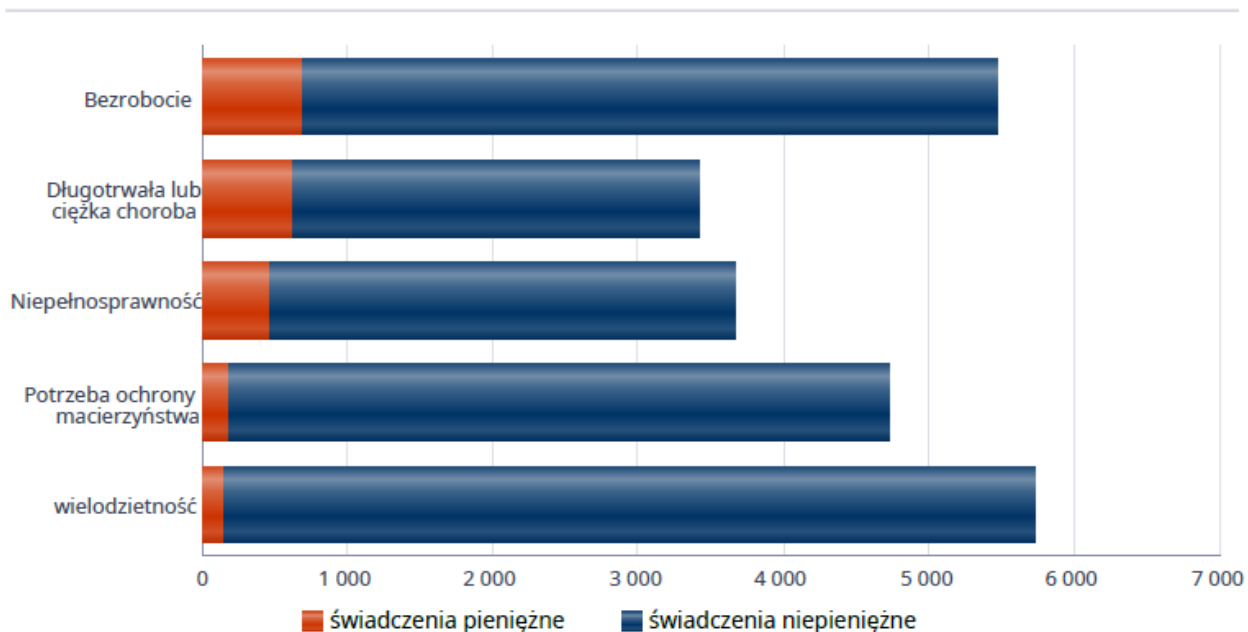
Wspieranie osób z niepełnosprawnościami – podobnie jak osób w wieku podeszłym, staje się z roku na rok kwestią szczególnie istotną społecznie, w ostatnich latach osoby niepełnosprawne stają się coraz bardziej „widoczne”, a ich potrzeby oraz potrzeby ich opiekunów są coraz powszechniej zauważane. Niepełnosprawność z jaką się zmagają, dzięki działaniom wspierającym może stać się bardziej „znośna” zarówno dla nich, jak i dla ich opiekunów. Podobnie jak w przypadku osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia – nakłady w tym zakresie mogą zniwelować potencjalne koszty konieczne do poniesienia w przyszłości i mieć wprost proporcjonalne przełożenie na aktualny poziom funkcjonowania osób niepełnosprawnych, osób z ich bliskiego otoczenia oraz całych społeczności.

Po wielodzietności i bezrobociu, niepełnosprawność stanowi kolejny najczęstszy powód korzystania z pomocy społecznej, zarówno w wymiarze finansowym jak i niefinansowym. W zestawieniu z danymi GUS o niepełnosprawności, przedstawionymi wcześniej dot. liczby osób z niepełnosprawnością biologiczną w gminie, zależność powyższa jest w pełni zrozumiała. W ostatnich latach wprowadzonych zostało kilka nowych instrumentów finansowych wspierających osoby z niepełnosprawnościami (świadczenie wspierające, dodatek dopełniający, świadczenie uzupełniające), nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością mogą jednak z nich korzystać, a potrzeby finansowe jak również w zakresie opieki i wsparcia w funkcjonowaniu cały czas są znaczące.

Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
wielodzietność	5 730	5 579	151
Bezrobocie	5 479	4 781	698
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4 728	4 553	175
Niepełnosprawność	3 667	3 198	469
Długotrwała lub ciężka choroba	3 426	2 812	614

Liczba świadczeń

2.3.1 Aktualny stan realizacji usług dla osób z niepełnosprawnościami

W 2025 roku niematerialne wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami realizowane było w gminie Lubartów poprzez realizację następujących usług społecznych:

a) USŁUGI ASYSTENCKIE W RAMACH PROGRAMU RZĄDOWEGO "ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ"

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296).

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- 1) poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- 2) wsparcia i zapewnienia pomocy adekwatnej do potrzeb;
- 3) uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych, sportowych itp.;
- 4) dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego w ramach realizowanych zadań mających na celu wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnościami;
- 5) zwiększenia wsparcia asystenckiego dla uczniów z niepełnosprawnościami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Adresatami Programu są:

1. Dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
2. Osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie traktowane na równi z wymienionymi, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Złożenie wniosku nie jest jednoznaczne z przyznaniem pomocy asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, jest uzależnione przede wszystkim od pozyskanych środków finansowych na realizację, oraz liczby osób, które zadeklarują gotowość przystąpienia do programu.

W 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wsparciem w postaci 16 497 godzin usług objęto 40 osób, średnia liczba godzin przypadająca na uczestnika – 412,5 godziny, koszt realizacji wyniósł – 839 421,80 zł. i był w całości finansowany z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował usługi samodzielnie, tj. przez 29 osób zatrudnionych w ramach umowy – zlecenia.

b) USŁUGI WYTCHNIENIOWE W RAMACH PROGRAMU RZĄDOWEGO "OPIEKA WYTCHNIENIOWA"

Podstawą prawną programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym. Program jest kierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. W odniesieniu do rozwiązań systemowych program zapewnia również wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej.

W ramach programu przysługuje do 240 godzin opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego, 14 dni świadczonej w ramach pobytu całodobowego oraz 20 godzin świadczonej poprzez możliwość skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji, rehabilitacji, diety. Kwalifikacja do przyznania usługi odbywa się na podstawie karty zgłoszenia.

W 2025 r. Ośrodek w ramach programu udzielił wsparcia 42 osobom poprzez świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Zrealizowano 4 108 godzin opieki, całkowity koszt wyniósł – 205 623,65 zł; w tym na obsługę zadania 4 032 złotych. Średnia liczba godzin opieki przypadająca na uczestnika programu – 98 godzin. Program był w całości finansowany z Funduszu Solidarnościowego, Ośrodek Pomocy Społecznej realizował usługi samodzielnie, tj. przez 29 osób zatrudnionych w ramach umowy – zlecenia.

c) POBYTY W DPS OS. Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

W 2025 roku w domach pomocy społecznej przebywało 4 niepełnosprawnych mieszkańców gminy, w przypadku 3 osób gmina współfinansowała pobyt. Odpłatność poniesiona przez gminę w 2025 r. wyniosła 70 749,02 zł; odpłatność osób kierowanych i rodzin to – 180 271,21 zł. Pobyty w domach pomocy społecznej stanowią ostateczność, wsparcie tego typu świadczone jest po wykorzystaniu wszelkich innych form pomocy w środowisku zamieszkania bądź po stwierdzeniu braku możliwości zaspokojenia potrzeb

danej osoby w inny sposób, w jej środowisku zamieszkania. Mimo faktu, iż tego typu forma pomocy ma charakter instytucjonalny, w przypadku coraz większej ilości osób stanowi jedyną możliwość zabezpieczenia realizacji podstawowych potrzeb życiowych i opieki, jakiej potrzebują przez całą dobę.

d) OPŁATA SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE DLA OS. Z ZASIŁKIEM STAŁYM

Wydatek ten dotyczy osób, które pobierają zasiłek stały z pomocy społecznej i nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Powyższy obowiązek wynika z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W 2025 roku GOPS opłacał składki zdrowotne, które wynoszą 9% podstawy dla 25 osób, zrealizowano 272 świadczenia na kwotę 27 553 złotych. Średnia wysokość składki – 101,30 złotych.

PODSUMOWANIE

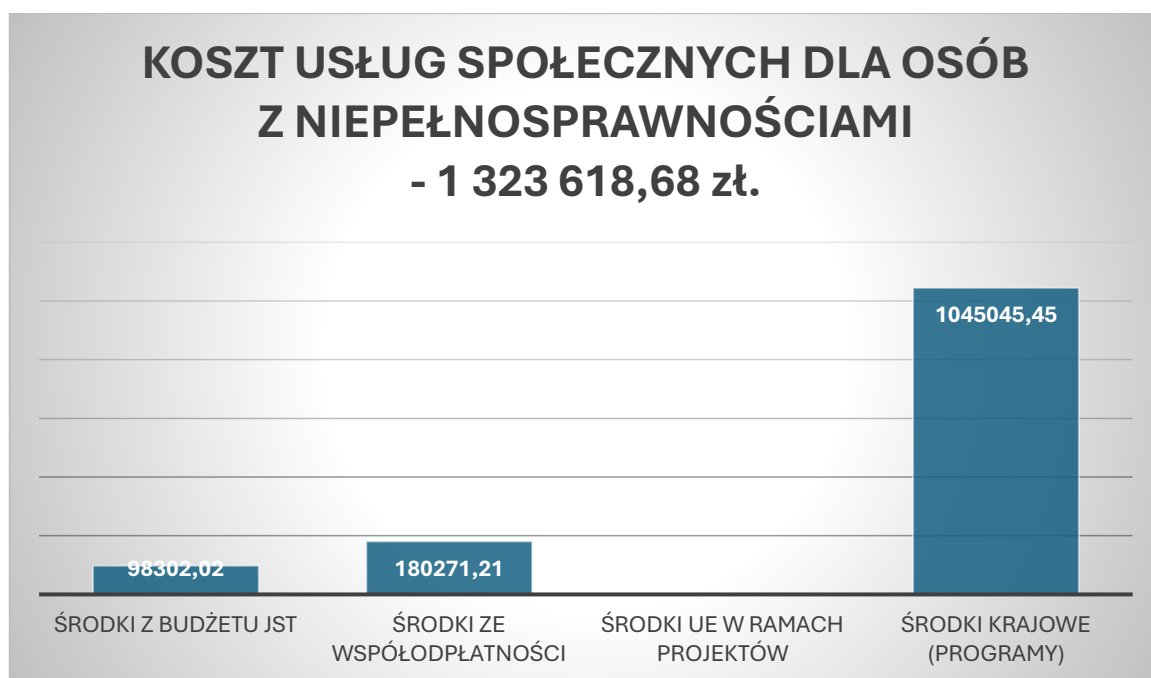
Łącznie na realizację usług społecznych na rzecz osób z niepełnosprawnościami w 2025 roku wydatkowano kwotę 1 323 618,68 zł., w tym:

Środki z budżetu JST: 98 302,02 zł.

Środki ze współodpłatności mieszkańców: 180 271,21 zł.

Środki w ramach projektów UE: 0 zł

Środki krajowe: (pogranie rządowe bądź wojewódzkie): 1 045 045,45 zł.

2.3.2 Potrzeby i wyzwania

Niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba są jednymi z głównych powodów ubiegania się o pomoc. Wiele osób korzysta ze świadczeń uzależnionych od orzeczonej niepełnosprawności, w 2025r. z różnych form wsparcia (zasiłki stałe, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, opieka wytchnieniowa, asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością) korzystało ok. 320 osób, tj. 2.70% wszystkich mieszkańców gminy Lubartów.

Pomimo podejmowanych w ostatnich latach przez różne instytucje działań oraz formułowanych programów adresowanych do osób z niepełnosprawnościami, zapotrzebowanie na różne formy wsparcia jest w tej grupie jest ciągle znaczące i wymaga dostosowania usług do indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Szczególnie istotne jest podejmowanie i wzmacnianie działań w zakresie:

1. Zapewnienia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych oraz dostępu do kolejnych edycji programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, wsparcie opiekunów osób długotrwale chorych i niepełnosprawnych poprzez dostęp do kolejnych edycji programu „Opieka Wytchnieniowa”. Oba Programy cieszą się coraz bardziej rosnącą popularnością, jednak rokrocznie GOPS otrzymuje zdecydowanie mniejsze środki, na ich realizację, niż jest to zgłaszane w zapotrzebowaniu;

2. Zabezpieczenie środków finansowych w budżecie gminy na instytucjonalne formy opieki dla osób niepełnosprawnych, które nie mają możliwości uzyskania opieki ze strony rodziny i ze względu na stan zdrowia wymagają umieszczenia w domach pomocy społecznej;
3. Zagwarantowanie środków w budżecie gminy na realizację projektu „Rozwój usług społecznych w LOM w gminach Lubartów, miasto Lubartów, Spiczyn”, podejmowanie nowych inicjatyw w zakresie pozyskiwania środków na usługi asystencji osobistej i opieki wytchnieniowej;
4. Podejmowanie inicjatyw w zakresie integracji osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem lokalnym, zapobieganie alienacji i osamotnieniu tych osób, w tym oddziaływań integracyjnych kierowanych do dzieci niepełnosprawnych, rozpowszechnianie informacji o działaniach środowiskowego domu samopomocy, centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Lubartowie (placówki o zasięgu powiatowym) itp.;
5. Podejmowanie działań służących pozyskiwaniu osób gotowych do pracy w charakterze opiekuna/asystenta osoby z niepełnosprawnością.

2.4 Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Pojęcie kryzysu zdrowia psychicznego jest bardzo szerokie. W przedstawianym przez nas zakresie obejmuje zarówno osoby, które zmagają się ze zdiagnozowanymi jednostkami chorobowymi, jak i osoby od dłuższego czasu borykające się z różnymi przeszkodami, utrudniającymi odzyskanie bądź pozostawanie w stanie równowagi psychicznej i względnego komfortu. W gronie osób pozostających w kryzysie zdrowia psychicznego znajdują się również osoby zmagające się z różnego rodzaju uzależnieniami, osoby z upośledzeniem umysłowym, w spektrum autyzmu.

Zaburzenia psychiczne stanowią chorobę całego organizmu. Składa się na nie ogół zaburzeń czynności psychicznych i zachowania, które są przedmiotem zainteresowania psychiatrii klinicznej. Objawy zaburzeń psychicznych są bardzo różne. Mogą to być zaburzenia świadomości, poznawcze, sprawności intelektualnej, aktywności ruchowej, a także omamy czy urojenia. Kryzys psychiczny to natomiast reakcja organizmu na długotrwały stres, nieprzewidzianą sytuację czy traumatyczne zdarzenie. Oba czynniki bardzo mocno wpływają na jakość życia osoby nimi dotkniętej.

Dane dotyczące zaburzeń psychicznych są dość fragmentaryczne. Jest to obszar, który do tej pory nie został szczegółowo zbadany, ani też nie ma ogólnodostępnych statystyk, które

pozwołyby całościowo opisać to zjawisko. Informacje ze źródeł wtórnych wskazują natomiast na rosnącą skalę występowania zaburzeń psychicznych wśród młodzieży, a także na zwiększenie liczby podejmowanych przez dzieci i młodzież prób samobójczych. Należy również zwrócić uwagę na problematykę uzależnień. Z informacji zawartych w raporcie *Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania* wynika, że w 2022 roku w Polsce zdecydowanie najczęstszym rozpoznaniem wśród osób leczonych w oddziałach całodobowych były zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem alkoholu.

Grupą szczególnie zagrożoną uzależnieniami od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych jest młodzież. Wskazuje na to m.in. raport Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Napoje alkoholowe to najpowszechniej używana substancja psychoaktywna przez młodzież, podobnie jak ma to miejsce w świecie dorosłych w naszym kręgu kulturowym. Statystyki ogólnokrajowe i regionalne wskazują, że rośnie liczba osób doświadczających uzależnień behawioralnych, tj.: zaburzeń uprawiania hazardu, zespołu uzależnienia od internetu oraz innych zachowań kompulsywnych – w szkołach szczególnie niebezpieczne są e-uzależnienia, które często przeradzają się w cyberprzemoc.

W kontekście dysfunkcji społecznych uzależnienie należy jednak rozumieć szerzej, tj. jako silną i nabytą potrzebę zażywania substancji psychoaktywnych bądź wykonywania określonych czynności, takich jak np. uprawianie hazardu, oglądanie telewizji, korzystanie z internetu czy robienie zakupów. Zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym uzależnienie przynosi negatywne konsekwencje – utrudnia bowiem prawidłowe funkcjonowanie psychiczne, fizyczne i społeczne. Niejednokrotnie prowadzi nie tylko do utraty zdrowia, ale także do wykluczenia społecznego, przestępczości oraz problemów i dysfunkcji w rodzinie.

GOPS w Lubartowie nie dysponuje pełnymi danymi dotyczącymi zakresu występowania problemów zdrowia psychicznego w gminie, tym bardziej, że znaczna część osób borykających się z tego typu kryzysami nie korzysta z pomocy GOPS. Z relacji pracowników socjalnych wynika jednak, że daje się obserwować wzrost skali problemów zdrowia psychicznego, coraz więcej osób „młodych dorosłych” zmagających się z tego typu kryzysami zwraca się o pomoc do GOPS. Pozytywem jest, że dzięki podkreśleniu ważności zdrowia psychicznego w debacie publicznej, łatwiejsze jest mówienie o tego typu problemach przez same osoby, których one dotyczą. Nie zmienia to jednak faktu, iż na

terenach wiejskich, zwłaszcza wśród starszych mieszkańców gminy, nadal stanowią one temat tabu, spotykają się z niezrozumieniem a nawet wyśmiewaniem.

2.4.1 Aktualny stan realizacji usług dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

W 2025 roku niematerialne wsparcie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego realizowane było w gminie Lubartów poprzez realizację następujących usług społecznych:

a) PUNKT KONSULTACYJNY (PORADNICTWO)

Punkt Konsultacyjny oferuje wsparcie osobom i rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii, trudności wychowawcze, zagrożenie przemocą domową. W Punkcie jest zatrudnionych 2 specjalistów, którzy oferują pomoc psychospołeczną i prawną w zakresie zwiększenia stabilności i bezpieczeństwa życia rodzinnego. W 2025 r. udzielono łącznie 215 porad, wsparciem objęto 51 osób, w tym:

1. osoby z problemem alkoholowym – 20 (l. porad - 66),
2. dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym – 15 (l. porad - 63),
3. osoby doznające przemocy domowej – 10 (l. porad - 54),
4. osoby stosujące przemoc domową – 6 (l. porad - 32).

Koszt funkcjonowania punktu to kwota 26 434,69 zł. w całości finansowany przez JST, środki GKRPA.

b) POBYTY W DPS

W 2025 roku w domu pomocy społecznej z uwagi na chorobę psychiczną przebywał 1 niepełnosprawny mieszkaniec gminy, gmina współfinansowała jego pobyt. Odpłatność poniesiona przez gminę w 2025 r. wyniosła 84 359,92 zł; odpłatność osób kierowanych i rodzin to – 9 548,82 zł.

c) TERAPIA UZALEŻNIEŃ – KIEROWANIE (KOMISJA)

Zobowiązanie do leczenia odwykowego jest uregulowane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w art. 24-35. Poszczególne etapy procedury opierają się na działaniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i obejmują:

1. Wszczęcie procedury (do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wpływa zawiadomienie albo gminna komisja rozpoczyna procedurę z własnej inicjatywy).

2. Rozmowa z wnioskodawcą i zbieranie materiałów dowodowych, które mają uzasadnić, czy zachodzą przesłanki wskazane w ustawie, jako wymagane do skierowania sprawy do sądu, np. rozkład życia rodzinnego.

3. Rozmowa z osobą zobowiązywaną (jeśli się zgłosi).

4. Skierowanie na badanie przez biegłych i włączenie opinii biegłych do dokumentacji (jeśli badanie zostanie zrealizowane). Niektóre gminne komisje po otrzymaniu opinii biegłych, która potwierdza uzależnienie, ponownie zapraszają osobę zobowiązywaną na spotkanie z komisją.

5. Wniosek do sądu (jeśli osoba zobowiązywana, mimo stwierdzenia u niej przez biegłych uzależnienia, nie wyraża zgody na dobrowolne leczenie lub jeśli do badania nie doszło, ale z materiału dowodowego wynika, że możemy mieć do czynienia z osobą uzależnioną i dodatkowo mamy uzasadnienie dla przynajmniej jednej z czterech przesłanek społecznych wskazanych w ustawie).

O sposobie załatwienia sprawy – kierowaniu wniosku do biegłego, do sądu, czy poprzestanie na rozmowach motywacyjnych - decydują członkowie GKRPA.

Koszt opiniowania przez lekarza biegłego oraz wniosku do sądu dla 1 osoby kierowanej na leczenie odwykowe w 2025 roku wynosił 950 zł., pokryty w całości ze środków JST (GKRPA).

d) PROGRAMY PROFILAKTYCZNE

Realizacja działań profilaktycznych w zakresie różnego rodzaju uzależnień należy do obowiązków gminy i GKRPA. Środki na tego typu działania zwykle pochodzą z przychodów gminy ze sprzedaży alkoholu przez sklepy z jej terenu. W 2025 GKRPA zrealizowała różne programy profilaktyczne, kierowane najczęściej do uczniów szkół: „Unplugged” (5 900zł), „Światowy dzień bez tytoniu”, „Postaw na rodzinę”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Marihuana i Nowe Narkotyki”, „Młodzi Trzeźwi” (12 915zł.), program dot. uzależnień behawioralnych (929 zł), na rzecz trzeźwości uczestników ruchu drogowego (4 920 zł.). Koszt programów został pokryty ze środków JST (GKRPA).

e) KOMPLEKSOWE DZIAŁANIA DLA RODZIN ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM – ZADANIE PUBLICZNE

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest realizowana przez Gminę Lubartów w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i Rocznej Programu Współpracy Gminy Lubartów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2025

rok, przyjętym przez Radę Gminy Lubartów uchwałą NR IX/40/24 z dnia 21 listopada 2024 roku. Współpraca podobnie jak w latach ubiegłych odbywała się w trybie zlecenia realizacji zadań publicznych.

- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Nadzieja” - „Kompleksowe działania dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym” – ZADANIE PUBLICZNE

W ramach zadania przeprowadzono:

- psychoterapię indywidualną dla 4 mieszkańców Gminy zagrożonych uzależnieniem i współuzależnieniem,
- psychoterapię grupową dla 10 mieszkańców Gminy,
- psychoterapię wspomagającą dla 20 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- działania w zakresie rozwijania umiejętności społecznych, obywatelskich, interpersonalnych. Koszt realizacji zadania – 17 000 złotych.

PODSUMOWANIE

Łącznie na realizację usług społecznych na rzecz osób w kryzysie zdrowia psychicznego w 2025 roku wydatkowano kwotę 1 62 857,43 zł., w tym:

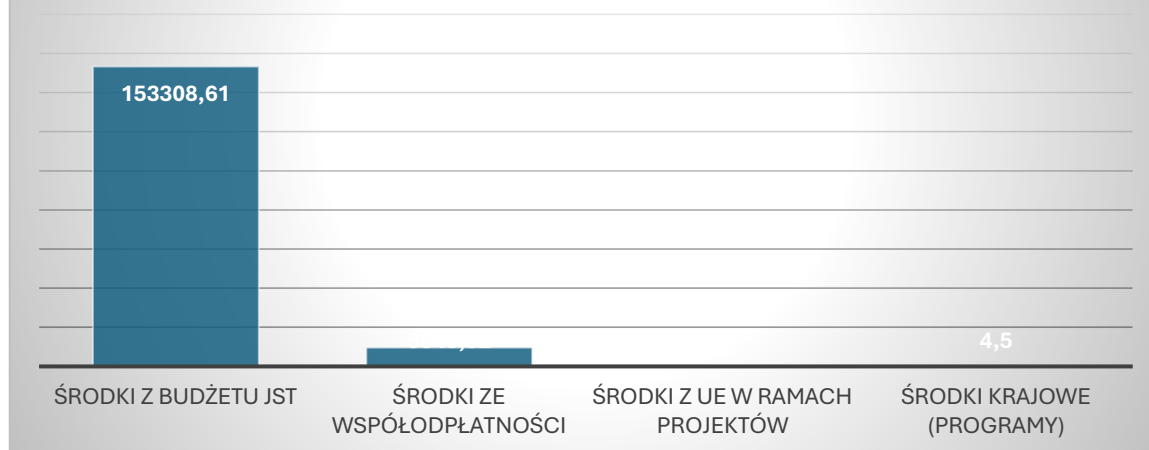
Środki z budżetu JST: 153 308,61 zł.

Środki ze współodpłatności mieszkańców: 9 548,82 zł.

Środki w ramach projektów UE: 0 zł

Środki krajowe: (pogranie rządowe bądź wojewódzkie): 0 zł.

KOSZT USŁUG SPOŁECZNYCH DLA OSÓB W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO - 162 857,43 ZŁ.

2.4.2 Potrzeby i wyzwania

Do głównych potrzeb i wyzwań w obszarze zdrowia psychicznego w gminie należy:

1. Na terenie gminy brakuje inicjatyw dla osób pozostających w kryzysie zdrowia psychicznego, niezależnie od wieku, brakuje grup wsparcia, grup samopomocowych;
2. Na terenie powiatu funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy, który swoim zasięgiem działania obejmuje również teren gminy Lubartów, Gmina ma również podpisaną umowę z miastem Lublin w zakresie możliwości korzystania ze wsparcia tego typu placówek podległych miastu Lublin – aktualnie rozwiązania te są wystarczające w stosunku do zgłaszanych potrzeb;
3. Wskazane są wszelkie inicjatywy integrujące i aktywizujące grupę osób pozostających w kryzysie zdrowia psychicznego, potrzebne jest również nagłaśnianie problematyki i działania profilaktyczne, uświadamianie społeczeństwa w zakresie zaburzeń i problemów psychicznych, aby zwiększyć ich wykrywalność na jak najwcześniejszym etapie. Dająca się aktualnie zaobserwować zwiększona występowalność zaburzeń psychicznych, zwłaszcza u osób młodych (szczególnie wśród osób ok. 30 roku życia) rodzi pilną potrzebę podejmowania działań z zakresu uwrażliwiania i edukowania w zakresie zdrowia psychicznego, również działań profilaktycznych w szkołach;
4. Pomimo funkcjonowania Centrów Zdrowia Psychicznego wciąż zbyt mała jest dostępność usług lekarza psychiatry i certyfikowanych psychoterapeutów w ramach finansowania NFZ;

5. Brakuje usług dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym – w spektrum autyzmu, z zespołami genetycznymi. Tego typu wsparcie oferowane jest także w ramach działalności organizacji pozarządowych, np. fundacji „Stella” im. Agaty Orłowskiej, jednak pożądane byłoby podjęcie prób większej integracji młodych osób z niepełnosprawnością intelektualną ze środowiskiem lokalnym, aby nie stały się one w przyszłości wraz ze swoimi rodzicami - dorosłymi wyalienowanymi społecznie;
6. Koszt opiniowania oraz kierowania do leczenia odwykowego przez GKRPA będzie wzrastał wraz ze wzrostem świadomości społecznej, skłonności do ujawniania istniejących problemów przez mieszkańców.

2.5 Osoby w kryzysie bezdomności

Bezdomność stanowi zjawisko społeczne, polegające na braku domu, mieszkania lub miejsca stałego pobytu, gwarantującego osobie lub rodzinie poczucie bezpieczeństwa, zapewniającego schronienie i zaspokojenie podstawowych potrzeb. Bezdomność może być dobrowolna, wynikająca z wyboru takiego stylu życia, może też wynikać z przyczyn obiektywnych, niezależnych od człowieka, takich jak np. klęski żywiołowe, recesja gospodarcza czy wojna. Nierzadko stanowi również efekt decyzji i postępowania człowieka oraz dysfunkcji, które go dotyczą, w tym zadłużenia, przemocy domowej, uzależnień, ucieczki z domu, zaburzeń psychicznych, problemów i konfliktów rodzinnych itd. Bezdomność może dotknąć człowieka w każdym wieku, jednak coraz częściej mówi się o młodych osobach doświadczających kryzysu bezdomności.

Najprostsza definicja łącząca bezdomność z brakiem fizycznego dachu nad głową nie jest do końca trafna. Co prawda obejmuje przebywających „na ulicy” (w parkach, ogródkach działkowych, węzłach ciepłowniczych, dworcach kolejowych, zsypach, klatkach schodowych, i innych), jednak pomija przebywających w schroniskach i osoby czujące się bezdomnymi, pomimo posiadania dachu nad głową. Stąd pojawił się podział na bezdomnych "ulicznych"/"bezdachowych" (bezdomność jawna oznaczająca brak dachu nad głową) i bezdomnych "dachowych"/"schroniskowych" (bezdomność ukryta, polegająca na posiadaniu mieszkania, które nie spełnia podstawowych standardów społecznych). **Bezdomność ukryta na terenach wiejskich** to zjawisko, które rzadko trafia do oficjalnych statystyk. Osoby te nie żyją na ulicach, lecz koczują w altanach, szopach,

prowizorycznych budynkach gospodarczych lub starych, nie nadających się do zamieszkania domach.

Taka definicja bezdomności obejmuje nie tylko osoby, które nie posiadają faktycznego miejsca zamieszkania (lokalu mieszkalnego), bądź nie posiadające meldunku na pobyt stały, ale również zamieszkujące/przebywające w miejscach nie posiadających podstawowych warunków do zamieszkania: mieszkanie w obiektach, które z założenia nie służą do mieszkania bądź lokalach skrajnie przeludnionych lub pozbawionych podstawowych mediów (woda, prąd, ogrzewanie), co uniemożliwia godną egzystencję. Pojęcie to odnosi się również do osób, które tymczasowo mieszkają kątem u znajomych, często pracują „na czarno” w zamian za dach nad głową i wyżywienie. Czasami wiąże się to z brakiem tytułu prawnego do lokalu i jednoczesną zależnością od innych osób lub koniecznością pozostawania w relacjach przemocowych z powodu braku alternatyw mieszkaniowych.

W przeprowadzonym w 2026 roku Ogólnopolskim badaniu osób bezdomnych ujawniono, iż zarówno w skali kraju, jak i w województwie lubelskim ponad 50% osób bezdomnych przebywało na terenie miejscowości do 100 tys. mieszkańców. Wśród osób bezdomnych przeważają mężczyźni. Podobnie jak w poprzednich badaniach wśród przebadanych osób w Polsce 24 843 osoby (78%) przebywały w placówkach instytucjonalnych, a 7 142 (22%) osoby poza nimi – w przestrzeni publicznej, pustostanach, altankach działkowych i miejscach niemieszkalnych.

Zapewnienie schronienia, udzielanie pomocy społecznej z powodu bezdomności, stanowią obowiązek każdej gminy. Konieczność zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych jest wymogiem stawianym jednostkom samorządu terytorialnego przez polskie prawo (przepisy te znajdują się w Ustawie o ochronie praw lokatorów, Ustawie o pomocy społecznej). Dotyczy to szczególnie osób lub rodzin o niskich dochodach. Aby móc spełnić ten obowiązek, gminy dysponują specjalnymi mieszkaniami, np. socjalnymi.

Zgodnie z definicją, **mieszkania socjalne** to lokale, przeznaczone dla osób najuboższych oraz znajdujących się w kryzysie bezdomności. W ramach pomocy od państwa dla osób będących w trudnej sytuacji materialnej, osoby te mogą mieszkać w lokalu socjalnym za niewielką opłatą.

Osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale

nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, może być przyznane wsparcie w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym.

Mieszkania treningowe i wspomagane są formą pomocy społecznej przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby w nich przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

Mieszkanie wspomagane jest przeznaczone w szczególności dla:

- osoby niepełnosprawnej, w szczególności osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi;
- osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

W mieszkaniu wspomaganym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Mieszkania treningowe i wspomagane mają na celu uczyć mieszkańców samodzielności. W mieszkaniu takim przebywa zazwyczaj kilka osób, które ze wsparciem specjalisty uczą się, jak samodzielnie zajmować się mieszkaniem, przygotowywać posiłki, pracować, sprzątać, robić zakupy i gospodarować pieniędzmi. Osoby przebywające pod opieką w domu treningowym nabierają także doświadczenia w załatwianiu spraw urzędowych i poruszaniu się po mieście. Dowiadują się również, jak spędzać wolny czas i biorą udział w wydarzeniach kulturalnych i rekreacyjnych. Mieszkania treningowe i wspomagane są alternatywą między innymi dla domów opieki społecznej, w których podopieczni zazwyczaj nie mają możliwość

wytrenowania i rozwoju nowych umiejętności, mają ograniczoną przestrzeń i prawo do prywatności.

Mieszkania treningowe i wspomagane powinny być dostosowane do potrzeb osób z różnymi ograniczeniami. Powinny być dostępne i bezbarierowe, dzięki czemu mogą się po nich poruszać osoby na wózkach inwalidzkich lub z ograniczoną sprawnością ruchową. Aranżacja przestrzeni powinna być funkcjonalna i uwzględniać potrzeby różnych osób. Powinny być bezpieczne i łatwe do utrzymania w czystości oraz wyposażone w odpowiednie urządzenia i sprzęt do ćwiczeń.

System mieszkań wspomaganych przynosi wiele korzyści zarówno mieszkańcom, jak i społeczeństwu:

- Większa samodzielność mieszkańców - dzięki wsparciu dostosowanemu do indywidualnych potrzeb mieszkańcy mogą prowadzić niezależne życie, jednocześnie korzystając z niezbędnej pomocy.
- Integracja ze społecznością - osoby korzystające z mieszkań wspomaganych nie są izolowane, lecz uczestniczą w życiu lokalnym, co pozytywnie wpływa na ich samopoczucie i rozwój.
- Optymalizacja kosztów systemu opieki społecznej - mieszkania wspomagane są bardziej efektywne kosztowo niż placówki całodobowej opieki, ponieważ wsparcie jest dostosowane do realnych potrzeb mieszkańców.

Mieszkalnictwo wspomagane może stać się jednym z kluczowych elementów polityki społecznej, oferując skuteczną alternatywę dla instytucjonalnej opieki.

W ostatnich latach w gminie Lubartów zdarzały się pojedyncze przypadki osób, dla których konieczne było sfinansowanie pobytu w schronisku dla bezdomnych, trudno tu jednak mówić o regularnym trendzie. W 2025 roku nie udzielano żadnych świadczeń w formie schronienia. Skala problemu bezdomności ukrytej jest natomiast trudna do oszacowania, nie jest przedstawiana w żadnych oficjalnych statystykach.

2.5.1 Aktualny stan realizacji usług dla osób w kryzysie bezdomności

W 2025 roku nie odnotowano żadnych świadczeń z tytułu bezdomności polegających na udzieleniu schronienia. Gmina jest w posiadaniu 3 lokali socjalnych, nie posiada mieszkań

wspomaganych i treningowych. Na terenie powiatu funkcjonuje Centrum opiekuńczo-Mieszkalne, z którego usług mogą korzystać również mieszkańcy gminy.

Wykaz nieruchomości mieszkaniowego zasobu gminy Lubartów:

L.p.	Adres budynku	Pow. użytkowa lokali	Liczba lokali	Najem socjalny	Uwagi
1.	Skrobów-Kolonia 104A	121,29 m2	3	121,29 m2	Własność Gminy w gruncie w udziale 12129/98163, 3 lokale socjalne
2.	Brzeziny 165	161,40 m2	4		Własność Gminy w gruncie i budynku 3 lokale są bezumownie wykorzystywane, 1 lokal jest niewykorzystywany

2.5.2 Potrzeby i wyzwania

Brak konieczności udzielania pomocy z tytułu bezdomności w 2025 roku nie oznacza jednak, że nie istnieje ukryta bezdomność i nie istnieją potrzeby w zakresie budowania mieszkalnictwa wspomagane i socjalnego. Mieszkania socjalne, jakimi dysponuje gmina charakteryzują się bardzo niskim standardem i wymagają remontu, ich ilość jest niewystarczająca. Z uwagi na wzrastający odsetek osób niesamodzielnych, samotnych, wychodząc naprzeciw potrzebie deinstytucjonalizacji usług społecznych i jak najdłuższego utrzymania klientów pomocy społecznej w środowisku, potrzeby w zakresie budownictwa i remontu mieszkań socjalnych, rozwoju mieszkalnictwa wspomagane są istotne społecznie, rodzą konieczność uwzględnienia ich w realnych planach inwestycyjnych gminy na kolejne lata.

Mieszkaniowy zasób gminy Lubartów zawiera 7 lokali socjalnych. Gmina Lubartów w kolejnych latach nie planuje sprzedaży lokali mieszkalnych, natomiast jest planowana

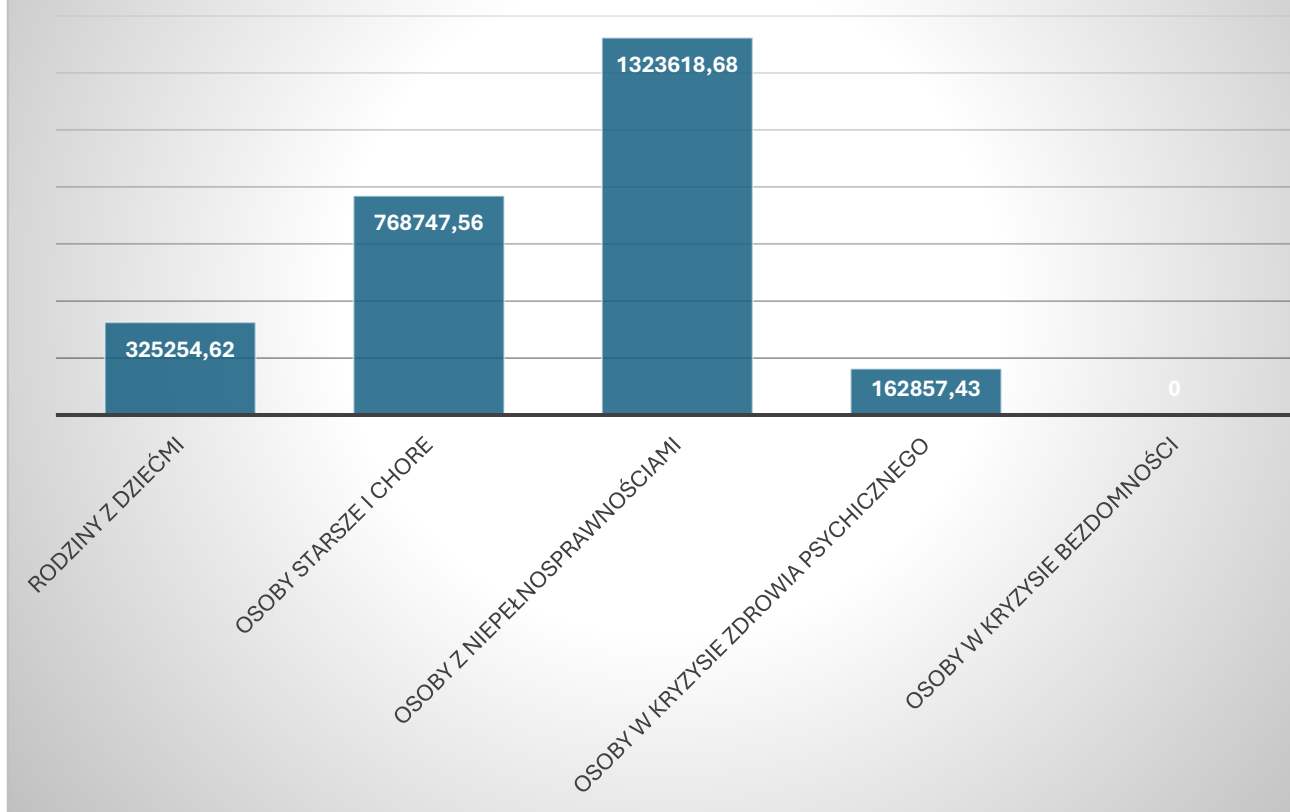
adaptacja pomieszczenia świetlicy w budynku Skrobów-Kolonia na dwa lokale mieszkalne oraz zakup trzech lokali mieszkalnych w 2030 r.

1. Zgodnie z przyjętym „Programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Lubartów w latach 2026-2030” w budynku mieszkalnym w Brzezinach planuje się pełną modernizację. W 2026 r. planuje się kompleksową wymianę stolarki okiennej i drzwi wejściowych do wszystkich lokali w szacunkowej kwocie 80 000 zł. W 2027 r. planuje się wymianę instalacji elektrycznej, instalacji sanitarnej wraz z kompleksową odnową ścian wewnętrznych, tzn. oczyszczenie, usunięcie starych powłok, naprawę ubytków, gruntowanie oraz finalne wykończenie (gładzie, malowanie) we wszystkich lokalach w szacunkowej kwocie 60 000 zł. W 2028 r. planuje się wykonanie centralnego ogrzewania, ponieważ na ten moment głównym źródłem jest ogrzewanie elektryczne z grzejników elektrycznych. Na ten cel planuje się przeznaczyć ok. 50 000 zł. W sferze wyboru będą: pompa ciepła, kocioł grzewczy lub butla gazowa. W 2029 r. planowany jest remont dachu, tzn. wymiana pokrycia dachowego wraz z konstrukcją. Na ten cel planuje się przeznaczyć ok. 80 000 zł. W 2030 r. planowane jest wykonanie elewacji budynku (ocieplenie+ wykończenie) oraz wykonanie izolacji fundamentów w szacunkowej kwocie ok. 60 000 zł. W lokalach w Skrobowie-Kolonii w 2026 r. nie planuje się remontów i modernizacji. W 2027 r. planuje się remont ogólny lokalu 15A. Głównym zamierzeniem jest wykonanie łazienki, wc wraz z instalacjami. Na ten cel planuje się przeznaczyć ok. 50 000 zł. W 2028 r. planuje się remont ogólny lokalu 18. Głównym zamierzeniem jest wykonanie łazienki, wc wraz z instalacjami. Na ten cel planuje się przeznaczyć ok. 50 000 zł. W 2029 r. planuje się remont ogólny lokalu 20. Głównym zamierzeniem jest wykonanie łazienki, wc wraz z instalacjami. Na ten cel planuje się przeznaczyć ok. 50 000 zł. W 2030 r. planuje się wymianę podłóg w lokalach w szacunkowej kwocie 50 000 zł.

2. Dodatkowo w dobie deinstytucjonalizacji należy pilnie pochylić się nad potrzebą tworzenia bezpiecznych mieszkań dla osób, nie tylko nie posiadających odpowiednich warunków mieszkaniowych, ale również potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zaspokajaniu potrzeb bytowych, a nie kwalifikujących się do objęcia pomocą w formie finansowania pobytu w placówkach typu dps bądź do korzystania z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Do tego typu osób zaliczają się osoby niepełnosprawne, starsze, w kryzysie zdrowia psychicznego, chore przewlekłe, w kryzysie bezdomności lub znajdujące się w innej nieprzewidzianej sytuacji kryzysowej, z którą nie są w stanie poradzić sobie samodzielnie. Do takich osób należą wychowankowie placówek

opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych będący w procesie usamodzielniania się
czy osoby opuszczające zakłady karne.

KOSZT USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE LUBARTÓW W 2025 ROKU - 2 580 478,29 zł.

3. Planowane cele i działania

3.1 Rodziny z dziećmi

Cel	Nr działania	Działanie	Podmiot	Źródła finansowania
Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji wychowawczych	3.1.1	Zapewnienie asystentury rodzinnej	GOPS Lubartów	Program „Asystent rodziny”, środki własne
	3.1.2	Rozwój poradnictwa specjalistycznego w ramach punktu UG	GKRPA, Gmina Lubartów, PES	Środki własne (GKRPA), projekty UE
	3.1.3	Zapewnienie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych	GOPS Lubartów	Środki własne
	3.1.4	Pomoc żywnościowa w ramach opłaty posiłków w szkołach, udziału w FE PŻ (paczki żywnościowe)	GOPS Lubartów	Środki własne, program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”, środki UE
	3.1.5	Realizacja KDR	GOPS Lubartów	Program rządowy KDR
Integracja społeczna i międzypokoleniowa	3.1.6	Działania integrujące rodziny, w zakresie rekreacji, promocji zdrowego stylu życia, organizacji czasu wolnego	Gmina Lubartów, PES	Środki własne, projekty UE

3.2 Osoby starsze i chore

Cel	Nr działania	Działanie	Podmiot	Źródła finansowania
Zwiększenie aktywizacji i integracji starszych mieszkańców gminy	3.2.1	Rozwijanie działalności klubów seniora	GOPS Lubartów, PES	Projekty UE, programy rządowe, środki własne
	3.2.2	Działania integrujące os. starsze, w zakresie rekreacji, promocji zdrowego stylu życia, organizacji czasu wolnego	Gmina Lubartów, GOPS Lubartów, PES	Środki własne, Projekty UE
Pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych	3.2.3	Rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	GOPS Lubartów	Środki własne, Program „Opieka 75+”, Bon senioralny
	3.2.4	Zagwarantowanie pobytu w dps dla osób tego wymagających	GOPS Lubartów	Środki własne, środki ze współodpłatności
	3.2.5	Realizacja usługi teleopieki	GOPS Lubartów	Program „Korpus wsparcia seniora”, środki własne

3.3 Osoby z niepełnosprawnością

Cel	Nr działania	Działanie	Podmiot	Źródła finansowania
Zwiększenie dostępności od usług opieki wytnieniowej i asystentury	3.3.1	Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa”	GOPS Lubartów	Program „Opieka wytchnieniowa”, środki własne
	3.3.2	Realizacja programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”	GOPS Lubartów	Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, środki własne
	3.3.3	Realizacja projektu „Rozwój usług społecznych w LOM w gminach Lubartów, Miasto Lubartów, Spiczyn”	Gmina Lubartów, GOPS Lubartów	Projekty UE, środki własne
Pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych	3.3.4	Zagwarantowanie pobytu w dps dla osób tego wymagających	GOPS Lubartów, PES	Środki własne, środki ze współodpłatności

3.4 Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Cel	Nr działania	Działanie	Podmiot	Źródła finansowania
Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego	3.4.1	Prowadzenie punktu konsultacyjnego UG Lubartów	GKRPA, GOPS Lubartów, PES	Środki własne (GKRPA), projekty UE
Rozwój profilaktyki uzależnień	3.4.2	Realizacja specjalistycznych programów profilaktycznych w szkołach	GKRPA, GOPS Lubartów, PES	Środki własne (GKRPA)
Rozwój systemu wsparcia dla osób w kryzysie psychicznym	3.4.3	Podjęmowanie działań na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych intelektualnie, w kryzysie zdrowia psychicznego	GOPS Lubartów, Gmina Lubartów, PES	Projekty UE, programy rządowe, środki własne
Pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych	3.4.4	Zagwarantowanie pobytu w dps dla osób tego wymagających	GOPS Lubartów	Środki własne, środki ze współodpłatności

3.5 Osoby w kryzysie bezdomności

Cel	Nr działania	Działanie	Podmiot	Źródła finansowania
Zwiększenie dostępności do mieszkalnictwa socjalnego i wspomagane	3.5.1	Remont i dostosowanie lokali socjalnych	Gmina Lubartów	Środki unijne, środki własne
	3.5.2	Zakup nowych lokali z przeznaczeniem na lokale socjalne, wspomagane	Gmina Lubartów	Środki własne

Wyznaczone cele są zgodne z kierunkami rozwoju, zdefiniowanymi w „Strategii rozwoju Gminy Lubartów na lata 2021-2030, szczególnie obszarem KD.2.4. Bezpieczeństwo socjalne mieszkańców, KD.2.5. Dostępność do usług społecznych seniorów i osób o specjalnych potrzebach oraz KD.2.6. Rozwój kapitału ludzkiego i zdolności do samoorganizacji społecznej, KD.2.3. Aktywny wypoczynek.

4. Założenia finansowe realizacji planu

Środki finansowe na realizację poszczególnych celów zawartych w LPRUSiD w gminie Lubartów na lata 2026-2030 szacowane i przeznaczane będą co roku, na podstawie planów budżetowych poszczególnych jednostek przewidzianych do ich realizacji.

Koszt realizacji poszczególnych przewidzianych w Planie działań uzależniony będzie od zakresu zdiagnozowanych potrzeb oraz możliwości finansowych gminy, jak również możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania.

Podstawowym źródłem finansowania działań będą środki pochodzące z budżetu własnego – samorządowego, jednak pełna realizacji *Planu* nie będzie możliwa bez zewnętrznych źródeł finansowania. Zakłada się, iż środki na finansowanie poszczególnych działań w ramach *Planu* pochodzić będą z następujących źródeł:

- środków własnych budżetu gminy – według corocznych planów
- dotacji z budżetu wojewody
- środków z funduszy krajowych
- potencjalnych środków finansowych z funduszy UE
- współodpłatności mieszkańców (dps, usługi opiekuńcze itp.)

5. Potencjał instytucji i podmiotów do realizacji działań wynikających z planu

5.1 Potencjał instytucji samorządowych

Gminne jednostki organizacyjne

- Urząd Gminy Lubartów
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wólce Rokickiej
- Zakład Usług Komunalnych i Mieszkaniowych w Lubartowie
- Samorządowy Zespół Administracyjny Szkół w Lubartowie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Lubartowie – Instytucja kultury posiadająca

osobowość prawną wraz z 5 filiami: Nowodwór, Lisów, Skrobów, Rokitno, Trzciniec z siedzibą w Baranówce

Do infrastruktury społecznej gminy należy między innymi:

1. Sześć szkół podstawowych:
 - Szkoła Podstawowa w Brzezinach
 - Szkoła Podstawowa w Łucce
 - Szkoła Podstawowa w Nowodworze
 - Szkoła Podstawowa w Szczekarkowie
 - Szkoła Podstawowa w Wólce Rokickiej
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Skrobowie
2. Dwa przedszkola w tym przedszkole w Skrobowie dla 100 dzieci, wchodzące w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w oraz Niepubliczne Integracyjne Przedszkole „Małego Karola” na 50 miejsc;
3. Sześć oddziałów przedszkolnych, które dysponują 378 miejscami i zabezpieczają zapotrzebowanie dzieci i rodziców na tego typu usługi. Ponieważ w zasobach gminy nie ma żłobków w części przejmują one także opiekę nad dziećmi w przedziale wiekowym 2,5-3 lat;
4. Kompleksy sportowo rekreacyjne przy szkołach w Łucce, Skrobowie, Brzezinach;
5. Kryty basen sportowy w miejscowości Wólka Rokicka;
6. Świetlice wiejskie, przyszkolne i pozaszkolne w filiach GBP.

Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Na terenie gminy Lubartów funkcjonują:

1. **Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Łucce** - jest własnością Zgromadzenia, działający w oparciu o umowę z Powiatem Lubartowskim, placówką stacjonarną, przeznaczoną dla 95 kobiet w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych;
2. **Kluby Seniora** – w strukturze OPS funkcjonują 3 KS w Baranówce, Nowodworze i Szczekarkowie, w sposób niesformalizowany działa dodatkowo 5 klubów seniora;
3. **Punkt Konsultacyjny** – funkcjonuje w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pomocą osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych oraz współuzależnionym członkom ich rodzin służą pełniący dyżury psycholog i pedagog;

4. Zespół Interdyscyplinarny – został powołany na mocy Uchwały Rady Gminy Lubartów Nr XLIX/342/23 z dnia 04 sierpnia 2023r. w związku z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zespół realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, obejmujące pomoc osobom dorosłym, dzieciom i rodzinom w przezwyciężaniu problemów, wspierania działań promocyjnych, informacyjnych oraz programów profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem przemocy, podejmowania działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistnienia problemu, tworzenia grup diagnostyczno-pomocowych w związku z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach. W 2023 roku w porównaniu z 2022 rokiem zmalała liczba policyjnych interwencji dotyczących przemocy domowej. Osobami doznającymi przemocy domowej najczęściej są kobiety, zaś osobami stosującymi przemoc domową zazwyczaj są mężczyźni. Osoby stosujące przemoc domową nierzadko są pod wpływem alkoholu, a podczas policyjnych interwencji często obecne są dzieci. We współczesnej literaturze wiktymologicznej uważa się, że dziecko, które jest świadkiem przemocy domowej staje się dzieckiem krzywdzonym. - prezentuje takie same objawy jak dziecko, wobec którego stosuje się przemoc. Dzieci, które obserwują przemoc i są również bezpośrednio krzywdzone przez jednego lub oboje rodziców, podlegają podwójnej wiktymizacji;

5. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego w Rokitnie – utworzenie (grudzień 2022) i funkcjonowanie wypożyczalni w roku 2023 było realizowane w ramach projektu „Zwiększenie dostępności do usług społecznych w Gminie Lubartów” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej XI Włączenie społeczne Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Aktualnie wypożyczalnia obsługiwana jest przez pracownika GOPS.

Od początku funkcjonowania wypożyczalni umowy na nieodpłatne korzystanie ze sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego zawarto z 58 osobami; w 2025 r. nowe umowy zawarto z 13 mieszkańcami gminy Lubartów. Działalność wypożyczalni jest kontynuowana i stanowi wsparcie dla wszystkich mieszkańców gminy Lubartów;

6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – organ zajmuje się profilaktyką uzależnień i kierowaniem osób uzależnionych na leczenie, opiniuje i kontroluje zezwolenia na sprzedaż alkoholu na terenie gminy;

7. **Rada Seniorów** - organ o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym wobec władz Gminy Lubartów, z którymi współpracuje we wszystkich obszarach dotyczących osób starszych;

8. **Środowiskowy Dom Samopomocy** - powstał w 2004 roku, jest przeznaczony jest dla 60 osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi z terenu miasta Lubartów i powiatu lubartowskiego. Placówka działa od poniedziałku do piątku w godzinach: 8.00 – 16.00. Celem działalności placówki jest podnoszenie jakości życia i zapewnienie oparcia społecznego osobom mającym z racji swojej niepełnosprawności trudności z kształtowaniem swoich stosunków z otoczeniem;

9. **Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Lubartowie** jest ośrodkiem wsparcia świadczącym usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami, realizowane w ramach pobytu dziennego i całodobowego. Celem powstania Centrum jest wspieranie dorosłych osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym poprzez: umożliwienie warunków do niezależnego, samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę ich możliwości i potrzeb, poprawę jakości ich życia w środowisku lokalnym, włączenie do życia społeczności lokalnych, zapewnienie opieki i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości osób, wynikających z ich wieku i stanu zdrowia, odciążenie faktycznych opiekunów osób z niepełnosprawnościami – wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez rozszerzenie usług dla dorosłych osób niepełnosprawnych z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności.

Centrum zapewnia 18 miejsc pobytowych, 12 miejsc dla osób korzystających z pobytu dziennego w godzinach od 7.30-15.30 oraz 6 osób korzystających z pobytu całodobowego.

10. **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubartowie** - misją Poradni jest udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży, aby mogli rozwijać swoje zdolności i umiejętności oraz uczyli się przezwyciężania napotykanym trudności, a także potrafili racjonalnie planować swoją drogę edukacyjno-zawodową, co jest realizowane poprzez: diagnozowanie, opiniowanie, orzecznictwo, terapie psychologiczną, logopedyczną itp.

5.2 Potencjał podmiotów ekonomii społecznej i innych

Organizacje pozarządowe są ważnym partnerem gminy Lubartów w realizacji jej zadań statutowych. Gmina Lubartów współpracuje z sektorem pozarządowym zlecając mu realizację zadań publicznych gminy z przekonaniem, że organizacje pozarządowe znając potrzeby lokalne mogą realizować je skuteczniej i efektywniej. Wszelkie działania podejmowane w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi opisywane są corocznie w programie współpracy gminy Lubartów z organizacjami pozarządowymi. Organizacje pozarządowe zgodnie z zasadą partnerstwa biorą udział we współtworzeniu rocznego programu współpracy, uczestnicząc w lepszym identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych oraz zgłaszając swoje propozycje. Rada Gminy Lubartów uchwałą Nr IX/40/24 z dnia 21 listopada 2024 r. przyjęła Roczny program współpracy Gminy Lubartów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok, określający kierunki oraz formy współdziałania samorządu z ww. organizacjami. Projekt programu współpracy został skonsultowany z przedstawicielami organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy w trybie uchwały XL/254/10 Rady Gminy Lubartów z dnia 29 października 2010 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2010 r. Nr 146 poz. 2460). Cel główny współpracy gminy Lubartów z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, określony w rocznym programie współpracy na 2025 rok to **budowanie partnerstwa pomiędzy gminą Lubartów a organizacjami pozarządowymi, służącego zaspokajaniu potrzeb lokalnych i podnoszeniu jakości życia mieszkańców.**

Na wsparcie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w budżecie Gminy Lubartów na 2025 rok przeznaczono kwotę 200 000,00 zł.

Łączna kwota udzielonych dotacji w 2025 r. na realizację zadań publicznych Gminy Lubartów wyniosła 191 000 zł. Łączna kwota wykorzystanej dotacji w 2025 roku

wyniosła 186 673,20 zł. Wszyscy oferenci rozliczyli się z otrzymanych dotacji. Jeden podmiot zwrócił do budżetu Gminy Lubartów kwotę 4326,80 zł.

Współpraca pozafinansowa Gminy Lubartów w 2025 roku z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego polega w szczególności na:

- 1) wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności i realizowanych zadaniach;
- 2) konsultowaniu z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego stanowiących przez Radę Gminy w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- 3) możliwym udziale przedstawicieli organizacji w pracach komisji konkursowych otwartego konkursu ofert;
- 4) konsultacji w zakresie przygotowania ofert i prawidłowego rozliczania otrzymanej dotacji;
- 5) popularyzacji działalności organizacji pozarządowych na stronie internetowej Gminy Lubartów www.gmina-lubartow.pl;
- 6) tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów Gminy;
- 7) prowadzeniu i aktualizowaniu elektronicznej bazy o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne;
- 8) współdziałaniu w organizowaniu i prowadzeniu imprez i uroczystości organizowanych przez Gminę;
- 9) nieodpłatnym umożliwianiu organizacjom nie dysponującym własnym lokalem, korzystania z sali konferencyjnej Urzędu Gminy Lubartów w celu organizowania spotkań i szkoleń;
- 10) udziale we wspólnych inicjatywach organizowanych zarówno przez Gminę, jak i organizacje pozarządowe;
- 11) współpracy partnerskiej dla realizacji zadań na rzecz rozwoju społeczności lokalnych.

WYKAZ STOWARZYSZEŃ działających na terenie gminy Lubartów

Kultura:

1. Stowarzyszenie Miłośników Twórczości Ludowej „Rokiczanka”
Rokitno, 21-100 Lubartów
2. Lubartowskie Towarzystwo Regionalne, ul. Kościuszki 28, 21-100 Lubartów

Sport:

1. Klub Sportowy Perła Rokitno
Rokitno, 21-100 Lubartów
2. Ludowy Klub Sportowy KADET Lisów
Lisów, 21-100 Lubartów
3. Szkolny Klub Sportowy JUNIOR Łucka
Łucka-Kolonia 125, 21-100 Lubartów
4. Uczniowski Klub Sportowy OLIMP Łucka
Łucka-Kolonia 125, 21-100 Lubartów
5. Ludowy Klub Sportowy TRZCINIEC
Trzciniec 79A, 21-100 Lubartów
6. Ludowy Klub Sportowy SKROBÓW
Skrobów 46, 21-100 Lubartów
7. Uczniowski Klub Sportowy ORLIK Wólka Rokicka
Wólka Rokicka 90, 21-100 Lubartów
8. Uczniowski Klub Sportowy KOMETA w Skrobowie
Skrobów 106, 21-100 Lubartów
9. Klub Sportowy ORLIK Lubartów
ul. Lubelska 91/11, 21-100 Lubartów
10. Młodzieżowy Klub Lekkoatletyczny NEFRYT Lubartów
ul. Lubelska 68, 21-100 Lubartów
11. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy ORKA Lubartów
ul. 1 Maja 66/74, 21-100 Lubartów
12. Miejski Klub Sportowy „LEWART” AGS Lubartów
ul. Krzywe Koło 34A, 21-100 Lubartów

13. Lubelskie Towarzystwo Kolarskie
ul. Karpacka 10, 20-868 Lublin
14. Uczniowski Klub Sportowy „Skoczek” Nowodwór
Nowodwór 60, 21-100 Lubartów
15. Klub Karate Tradycyjnego „BUSHI” Lubartów
ul. Legionów 3, 21-100 Lubartów
16. Lubartowska Akademia Sztuk Walki
ul. Lubelska 68, 21-100 Lubartów
17. Młodzieżowy Klub Sportowy „Lubartów”
ul. Chopina 15/2, 21-100 Lubartów
18. „Aktywny Lubartów” Stowarzyszenie Wspierające Sport i Rekreację
ul. 1-go Maja 85/20, 21-100 Lubartów
19. Miejskie Koło Turystyki Rowerowej „Relaks”
ul. 1-go Maja 66, 21-100 Lubartów

Pomoc osobom chorym, z niepełnosprawnością:

1. Centrum Pomocy „Otoczmy troską życie” im. Karola Wojtyły
Lisów 2D, 21-100 Lubartów
2. Fundacja „Stella” im. Agaty Orłowskiej
ul. Lubelska 36B, 21-100 Lubartów
3. Stowarzyszenie pomocy dzieciom „Niech się serce obudzi”
ul. Kosmonautów 11, 21-100 Lubartów
4. Polski Czerwony Krzyż Lubelski Oddział Okręgowy w Lublinie
ul. Bursaki 17A, 20-150 Lublin

Pomoc osobom z uzależnieniami:

1. Klub Abstynenta NADZIEJA w Lubartowie
ul. 3-go Maja 24A, 21-100 Lubartów
2. Stowarzyszenie ODNOWA przy Kościele O.O. Kapucynów
ul. Lubelska 32, 21-100 Lubartów
3. Grupa AA „Lepsze Życie” w Skrobowie,
Skrobow -Kolonia 104, 21-100 Lubartów

Rozwój społeczny, integracja:

1. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Skrobowa
Skrobów 46, 21-100 Lubartów
2. Stowarzyszenie Kobiet „Być Aktywna”
Lisów 32, 21-100 Lubartów
3. Stowarzyszenie „Blżej Siebie w Baranówce”
Baranówka 22, 21-100 Lubartów
4. Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „SIL” Lubartów
ul. Szaniawskiego 64, 21-100 Lubartów
5. Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych im. Teresy
Kras w Lublinie
ul. Fabryczna 15, 20-301 Lublin
6. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wandzin i Majdan Kozłowiecki
Wandzin 15, 21-100 Lubartów
7. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Archidiecezji Lubelskiej
ul. Filaretów 7, 20-609 Lublin
8. Polski Instytut Rozwoju
ul. Agatowa 12/20, 20-571 Lublin
9. Fundacja „Wczoraj i dziś dla jutra”
Baranówka 65, 21-100 Lubartów
10. Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”
ul. Bernardyńska 5, 20-109 Lublin
11. Stowarzyszenie „Razem dla Gminy Lubartów”
ul. Lubelska 18A, 21-100 Lubartów
12. ALWERNIA – Franciszkańskie Dzieło Promocji Młodzieży i Rodziny
ul. Lubelska 32, 21-100 Lubartów
13. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Lubelski
ul. Rynek 13, 20-111 Lublin
14. Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju „Kopalnia” Nowodwór
Nowodwór 3, 21-100 Lubartów
15. Stowarzyszenie „Sąsiedzi” Lubartów
ul. Hutnicza 40, 21-100 Lubartów
16. Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej w Łucce
Łucka 125, 21-100 Lubartów

17. Lokalna Grupa Działania „Doliną Wieprza i Leśnym Szlakiem”
ul. Lubelska 36b/27-28, 21-100 Lubartów

Do otoczenia pozainstytucjonalnego w gminie należy zaliczyć również:

Parafie i Kościoły:

1. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Anny w Lubartowie, ul. Słowackiego 6, 21-100 Lubartów
2. Parafia Rzymskokatolicka pod wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy
ul. Lubelska 97A, 21-100 Lubartów
3. Rzymskokatolicka Parafia pod wezwaniem Wniebowstąpienia Pańskiego, Lisów
2d, 21-100 Lubartów
4. Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Chrystusa Odkupiciela, Kolonia Skrobów 104 I,
21-100 Lubartów
5. Parafia Rzymskokatolicka pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego, Łucka Kolonia
147, 21-100 Lubartów
6. Klasztor Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów, ul. Lubelska 32, 21-100 Lubartów

Koła Gospodyń Wiejskich:

1. Koło Gospodyń Wiejskich w Trzcińcu, Trzciniec 79A, 21-100 Lubartów
2. Koło Gospodyń Wiejskich Brzeziny, Brzeziny 169, 21-100 Lubartów
3. Koło Gospodyń Wiejskich „Malina” w Nowodworze, Nowodwór 90,
21-100 Lubartów
4. Koło Gospodyń Wiejskich w Chlewiskach Chlewiska 24A, 21-100 Lubartów
5. Koło Gospodyń Wiejskich w Łucce, Łucka 49, 21-100 Lubartów
6. Koło Gospodyń Wiejskich w Łucce-Kolonii, Łuck-Kolonia 105A,
21-100 Lubartów
7. Koło Gospodyń Wiejskich w Baranówce, Baranówka 5A, 21-100 Lubartów
8. Koło Gospodyń Wiejskich w Annoborze „Borowianki”, Annobór 2B,
21-100 Lubartów
9. Koło Gospodyń Wiejskich w Lisowie, Lisów 32B, 21-100 Lubartów
10. Koło Gospodyń Wiejskich w Wandzinie, Wandzin 13, 21-100 Lubartów

11. Koło Gospodyń Wiejskich w Szczekarkowie „Razem Szczekarków”,
Szczekarków 125, 21-100 Lubartów
12. Koło Gospodyń Wiejskich w Wólce Rokickiej, Wólka Rokicka-Kolonia 71,
21-100 Lubartów
13. Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Lisowskiej „Wolanki”, Wola Lisowska 14A,
21-100 Lubartów
14. Koło Gospodyń Wiejskich w Rokitnie „Rokitno Bez Granic”, Rokitno 144,
21-100 Lubartów
15. Koło Gospodyń Wiejskich w Trónia, Trójnia 23, 21-100 Lubartów
16. Koło Gospodyń Wiejskich „Skrobówianki”, Skrobów-Kolonia 104i,
21-100 Lubartów
17. Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich „Przytulnia” w Majdanie Kozłowieckim,
Majdan Kozłowiecki 14D, 21-100 Lubartów

Ochotnicze Straże Pożarne:

1. OSP Annobór, Annobór 2b, 21-100 Lubartów
2. OSP Brzeziny, Brzeziny 169, 21-100 Lubartów
3. OSP Chlewiska, Chlewiska 24a, 21-100 Lubartów
4. OSP Nowodwór, Nowodwór 74, 21-100 Lubartów
5. OSP Rokitno, Rokitno 144, 21-100 Lubartów
6. OSP Trzciniec, Trzciniec 15, 21-100 Lubartów
7. OSP Wólka Rokicka, Wólka Rokicka-Kolonia 71, 21-100 Lubartów

Ośrodki zdrowia, jednostki opieki zdrowotnej:

1. NZOZ Zdrowa Rodzina, Lisów 2d, 21-100 Lubartów
2. NZOZ Centrum Medyczne, Łucka 141, 21-100 Lubartów
3. NZOZ nr 1 w Lubartowie, Klemensa Junoszy Szaniawskiego 77, 21-100 Lubartów
4. Centrum Medyczne Curate, ul. Mickiewicza 5, 21-100 Lubartów
5. Centrum Medyczne ANAMED, ul. Kolejowa 5, 21-100 Lubartów
6. Twoja Przychodnia Hanna Nowakowska, ul. ks. Popiełuszki 12, 21-100 Lubartów
7. Przychodnia NZOZ UlMed, ul. Lipowa 3A, 21-100 Lubartów
8. Centrum Medycyny Rodzinnej, Cicha 14, 21-100 Lubartów

9. Viva-Centrum s.c. NZOZ. Michoń-Janek A., Lubelska 52, 21-100 Lubartów
10. Zakład Opieki Zdrowotnej "ZDROWIE", ul. 3 Maja 24A , 21-100 Lubartów
11. ZOZ J. Kniefel Przychodnia Rodzinna, ul. Łąkowa 20, 21-100 Lubartów
12. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubartowie – Szpital, ul. Cicha 14, 21-100 Lubartów
13. NZOZ Viamed Lubartów, ul Popiełuszki 12, 21-100 Lubartów
14. Centrum Zdrowia Psychicznego w Parczewie – Oddział w Lubartowie, ul. Cicha 14, 21-100 Lubartów
15. Ośrodek Rehabilitacyjno – Leczniczy „Geramed” w Baranówce, Baranówka 75, 21-100 Lubartów.

Inne:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
ul. Klemensa Junoszy Szaniawskiego 64, 21-100 Lubartów
2. Nadleśnictwo Lubartów, ul. Gen Kleeberga 17, 21-100 Lubartów

6. Monitoring

Monitoring realizacji LPRUSiD w Gminie Lubartów prowadzony będzie przez pracowników GOPS w Lubartowie poprzez bieżącą analizę poziomu realizacji poszczególnych celów i przyporządkowanych im działań.

W razie konieczności dokonywane będą niezbędne korekty w treści dokumentu. Roczna informacja o stanie realizacji Planu przedkładana będzie w ramach sporządzanego *Sprawozdania z działalności GOPS*.

Lista wskaźników poddanych monitoringowi:

RODZINY Z DZIEĆMI	
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny
2.	Liczba inicjatyw na rzecz integracji, edukacji rodzin
3.	Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy GOPS
4.	Liczba dzieci w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej

OSOBY STARSZE I CHORE	
1.	Liczba osób starszych korzystających z pomocy społecznej
2.	Liczba osób korzystających ze wsparcia klubów seniora
3.	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych
4.	Liczba osób starszych przebywających w dps
5.	Liczba osób starszych korzystających z teleopieki
OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	
1.	Liczba osób korzystających z usług opieki wytchnieniowej
2.	Liczba osób korzystających z usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością
3.	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej
OSOBY W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO	
1.	Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w punkcie konsultacyjnym
2.	Liczba zrealizowanych inicjatyw profilaktycznych, w zakresie ochrony zdrowia psychicznego
3.	Liczba osób kierowanych do leczenia odwykowego
4.	Liczba inicjatyw integracyjnych, grup samopomocowych
OSOBY W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI	
1.	Liczba wyremontowanych lokali socjalnych udostępnionych do zamieszkania
2.	Liczba pozyskanych/zakupionych lokali socjalnych/ mieszkań wspomaganych/treningowych